

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Baron L. Pop (volt Brassai
ucca) 10. szám. Telefonszám: 9-77
ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Félévre 600 lej
Negyedévre 320 lej
Egy hónapra 110 lej

KÜLFÖLDI
ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre 10 dollár
Egy hóra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem)
Hirdetések tarifa szerint
véteinek fel

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi
és bányási zsidóság politikai
napilapja
Cikkeink utánnomását csak a
forrás megjelölésével engedjük
meg
Kéziratokat küldünk vissza
megőrzésükre nem vállalkozunk

Bucsu a tartományi igazgatóságoktól

A szenátus után a képviselőház is megszavazta azt a javaslatot, amely megadja a sorsra érdemes, de rövid és szomorú életű eszméknek. Ugy hívják, hogy: decentralizáció. Amíg élt, nem volt sok köszönetünk benne. Csenevész teremtés volt, látszott rajta, hogy nehezen tud gyökeret verni az ország sajátos politikai erkölcsi és centralisztikus hagyományainak asszociált talajában. De valahogyan meg volt a reményeségünk, hogy az idők mulásával mégis megerősödik, hiszen egy általánosan elismert és mindenki által érzett közszükségletnek felelt meg. De most ime: a Jorga-kormány megkondította a lélekharangot az országrészek és a megyék autonómiája fölött és megszavazták Argetoianunak azt a törvényjavaslatát, amely kimondja a tartományi igazgatóságok eltörlését és a megyei tanácsok hatáskörének megszüntetését.

Alapjában véve semmi meglepő nincs abban, ami a közigazgatási reform módosítása körül történik. Az elmúlt évtizedben hozzászoktunk már ahhoz, hogy minden új kormány elsőrendű kötelességének és nemzetmentő feladatának tartja lerombolni mindazt, amit elődje alkotott. Akár jó volt, akár nem. Akár hasznos volt az országra nézve, akár nem. Minden miniszterelnök elől akarja kezdeni Nagy-Románia konszolidálását, minden szakminiszter a saját nevéhez akarja fűzni az államélet megreformálásának művét. Az „új ritmus” kormánya ebben a tekintetben — és másban sem nagyon különbözik tehát elődeitől. Sőt, mintha a centralisztikus rendszer helyreállításában ugyanaz a tendencia, ugyanaz a gondolat nyilatkozna meg, mint Hamangiu igazságügyminiszter gyorstalpaló igazságszolgáltatási egységesítésében. Ugyanaz a sovén nacionalizmustól átitott regionalizmusa, amely vitatja a csatolt területektől a szabad élet jogát és megvonja tőlük egy minimális autonómia életadó oxigénjét is.

A probléma azonban, amelyet a tartományi igazgatóságok megszüntetése felvet, sokkal általánosabb természetű. Könnyű és világos magyarázatát adja ugyanis annak, hogy miért működik oly gyatraan ebben az országban az államgépezet és miért kell minden jó törvénynek és intézkedésnek feltétlenül elbuknia a közigazgatási apparátus tehetetlenségén. A közigazgatás valamely állam életének „nervus rerum”-át alkotja. Minden, ami nem törvényhozás és igazságszolgáltatás, az adminisztráció hatáskörébe tartozik, amely az elmélet szerint összességét alkotja azon intézkedéseknek és intézményeknek, amelyek révén az állam a közösség javát szolgálja. Valamely ország lakói számára távolról sem indifferens tehát, hogy milyen rendszer szerint épül a közigazgatás, az a szerv, amely az adott esetben 18 millió ember együttélésének bonyolult komplexumát szabályozza.

Románia az egyesülés óta állandó és akut közigazgatási válsággal küzd. A centralisztikus, mindent Bukarestbe összpontosító rendszer megfojtotta a helyi iniciatívákat, a minisztériumok képtelenek voltak a reájuk háruló és erejüket meghaladó munkát elvégezni. Elintézetlenül maradtak tehát az akták, a centralizmus árnyékában kivirágzott a korrupció és amíg Bukarest felszívta

Száztíz lejről ötven lejre szállítják le a szesz adóját

A kamarában megkezdték a költségvetés redukciójáról szóló törvényjavaslat tárgyalását

Megszavazták a közigazgatási reformjavaslatot

Az iparügyi minisztérium bizottságot küld ki a Zsilvölgyébe

Bucuresti-Bukarest, július 6. (Az Uj Kelet tudósítójától). A kamara mai ülésén D. R. Joanitescu interpellációt intézett a hadügyminiszterhez a csendőrségre vonatkozó törvény módosítását illetően. Mirescu szociáldemokrata képviselő, igaz-e, hogy a kormány a köztisztviselői fizetések ötvenszázalékos redukcióját tervezi?

Argetoianu inzultálja Mirescu szociálista képviselőt

Argetoianu belügyminiszter: Ön ezt egy lap közlése nyomán kérdezi?

Mirescu: Minden napilap közölte ezt a hírt. Ezeknek ahireknek alapján kérdem.

Argetoianu: Akkor szégyelheti magát.

Nagy vihar támad, a szociáldemokrata képviselők a belügyminiszter rendutasítását követelik.

Argetoianu: Nem vonok vissza semmit. Önök zavart akarnak előidézni ebben a kérdésben.

A zaj elülté után megszavazzák a közigazgatási törvény módosításáról szóló javaslatot, 195 szavazattal 15 ellenében, majd megszavazzák az egyetemes autonómiájáról szóló törvényjavaslatot.

Báró Jósika a Vlad Tepes és a keresztény liga támogatását kérte

Ezután megkezdik a költségvetési redukcióra vonatkozó törvényjavaslat tárgyalását. Báró Jósika a Magyar Párt nevében szól hozzá a javaslatához. Kijelenti, hogy nem lehet kifogása a költségvetési redukció ellen. A mai nehéz viszonyok között a közterheket nem lehet emelni, a kiadásokat pedig redukálni kell. Tiltakozik azonban az ellen, hogy a redukciót az egyházak államsegélyének leszállításával kezdik. Az egy-

házak nyomorognak és az államsegély leszállítása katasztrofális hatással van. A Vlad Tepes liga és keresztény liga tagjaihoz fordul, akik tudják, hogy az egyházak támogatása milyen fontos probléma. A költségvetési redukciót a kamara csak az esetben fogadja el, ha az egyházak államsegélyének redukcióját eltekintenek.

Trancu Iasi a következő szónok, aki kijelenti, hogy Romániának 1926 óta nem volt rendes költségvetése. Az összes pártok elhibáztak metódusokkal dolgoznak.

Cantacuzino tábornok (Vlad Tepes liga): Bravó, lépjen be közénk.

Trancu Iasi nem fogadja el a javaslatot.

Redukció helyett kölcsönökre lett volna szükség

Popovici Mihály emelkedik ezután szóhoz. Hangsúlyozza, hogy a költségvetés redukciója ellen nincs kifogása. Romániában hangsúlyozottan érzeti a nemzetközi uzus. Az árak állandóan esnek, a bevételek csökkennek s így megbillen a költségvetési egyensúly. Fokozatosan szükség van tehát a költségvetés kiegyensúlyozására. Azonban nem kellett volna ezt a kiegyensúlyozást redukcióval keresztülvinni, mert Romániában a könyvviteli törvény módját ad rá, hogy a Nemzeti Bank bármikor megfelelő kölcsönökkel ellensúlyozza a hiányokat. A nemzeti parasztpárt ebben az évben akarta tizenhét hónapról tizenkettőre redukálni a költségvetési évet.

Argetoianu elismeri, hogy a könyvviteli törvény alapján az állam bármikor kölcsönhöz juthat, de a nemzeti parasztpárt a Nemzeti Banknak állandóan szükséges forgótőkéjét használta fel kölcsönökre.

A szenátusban megszavazták a népvédelmi ügyosztálynak a közoktatásiügyi minisztériumhoz, az ipariskoláknak pedig a munkaügyi minisztériumhoz való áthelyezését.

Adóleszállítás készül

Bucuresti-Bukarest, július 6. A pénzügyminisztériumban hírek szerint bi-

zottság dolgozik a forgalmi és luxusadó egyes tételének leszállítására. A lapok magánértesülései szerint ugyanakkor a kormány 11 lejről 5 lejre akarja leszállítani a szesz literfokonkénti adóját, hogy ezzel a feketeszeszgyártását megakadályozza.

Bizottságot küldenek a Zsilvölgyébe

Bucuresti-Bukarest, július 6. Az ipar és kereskedelemügyi minisztérium egy bizottság kiküldését tervezi, amely a zsilvölgyi helyzetet tanulmányozza. Az állami és magánrendelések csökkenése következtében a bányatársulatok racionalizálni voltak kénytelenek és így kellett fokozatosan leépíteni a munkásokat. A bizottság módot fog találni a helyzet javítására.

Ha azt akarja,

hogy az UJ KELET,
az erdélyi zsidóság
egyetlen organuma,
zavartalanul teljesítse kötelességét

í z e s s e
pontosan előfizetését!

az ország életerejét, az egyes országrészek tehetetlenül vergődtek magárahagyatottságukban. A nemzeti parasztpárt programjába vette a közigazgatási hatalom decentralizálását, a helyi autonómia bevezetését és általában az egész közigazgatási rendszer revízióját. A régi politikai kórusban kiállottak vétő a reform ellen és a régenstanács hozzájárulását is csak úgy tudta Maniu két évvel ezelőtt kicsikarni, hogy benyújtotta lemondását.

Igy született meg a tartományi igazgatóságok, a decentralizáció várai, az 1929 augusztus 3-án szentesített nagy reformban, amely a helyi autonómia bevezetésévé csakugyan megadta a lehetőséget a központ mindenható baszkodásának megszüntetésére. A mű nem volt tökéletes, mert a nemzeti parasztpárti kormánynak nem volt meg az ereje és energiája ahhoz, hogy élettel töltsen meg az új intézményeket és olyan hatáskörrel ruházza fel őket, amelyet a

tényleges decentralizáció megkívánt volna. A tartományi igazgatóság halvány árnyéka volt a nagy elképzeléseknek, hatáskör és hatalom híján a kényviktató hivatal szomorú szerepét kellett betöltenie és ennek felelőssége elsősorban a nemzeti parasztpárt lelkiismeretét terhelte.

De mindenestre az első lépést jelentette egy új, jobb, praktikusabb és szükségesebb rendszer felé. A Jorga-Argetoianu-kormány legelső dolga volt megfosztani az országot a maradék illuzióktól is. Vissza a régi jó centralizmushoz, vissza a bukaresti kijárók monopolizált hatalmához. Megint Bukarestbe kell szaladni az adófizető polgárnak, ha haladékat akar kérni adótartozásának rendezésére, vagy a legjelentéktelenebb ügyes-bajos dolgát akarja elintézni. És megsemmisül márról-holnapra egy intézmény, amelytől új éra kezdetét várták és a helyi iniciatíva fellendülését remélték az egész ország-

ban. Franciaországban kevés változtatással 150 év óta ugyanaz a közigazgatási rendszer van érvényben. Ez a rendszer lehet jó, vagy rossz — de mindenesetre volt ideje beidegződni a tisztviselők és a polgárok életébe és konszolidálni a közöttük levő kapcsolatokat. Nálunk lerombolnak egy rendszert, még mielőtt az egyáltalán gyökeret verhetett volna. Nem kell tehát csodálkoznunk azon, hogy az államéletben teljes a fejletlenség és a zavar, ha a törvényeket nem lehet végrehajtani s ha itt még a legutolsó hivatalnok is a feje tetejére állhat. Az állandóság és folytonosság hiánya, az improvizáltság helyegét ütök rá az államélet minden megnyilatkozására s megakadályozzák a tartós alkotás lehetőségét. A tartományi igazgatóságok megszüntetése ismételtelen csak azt a megállapítást huzza alá, hogy a mi kormányaink tulajdonképpen rendszere: a rendszertelenség. (k. r.)

ágóra. 16.30: Fürdő-Tánczene.
22.30: Könyv- és

Ünnepek

utorozott szoba, kü-
sházból, uccai, azon-
részeire olcsón ki-
I. 3.

bevarrás, montiro-
ás, kézi- és géphim-
legszebben és legol-
kézimunka szalónjá-

Orso Bazárban

vállal Cosmos Cluj,
nd 8., I. emelet.

zlet kibővítéséhez
sével agilis társ ke-
„Szombaton zárva”
érek.

Párizsi tanulmány-
a Wesselényi ucca
ház) szörmeszalont
érek.

arban levő 3 köves
es felszereléssel, 30
l. épülettel, vagy
ési feltételekkel ol-
megtekinthető: Jud.
eket a kiadóhivatal

inosan butorozott
kiadóban.

dlő, 14 darab, kom-
z alatt eladó. Erte-
Str. Avram Iancu
szám alatt.

ott komplett iroda-
árban megvehető.
Cluj. Piata Unirii

Ha

Ilyen nagy- ítás a piacon

- ét kötetben . 272 L
- értetek az in- . 204 L
- és tüzhely I. . 340 L
- már 136 L
- örök sziget . 272 L
- erek. Zsiga a . 435 L
- ötet 40 L
- t a halál . . . 45 L
- A pajtások . 45 L
- us és az an- . 75 L
- 35 L
- 102 L
- langó 45 L
- halász meséi . 95 L
- an Christop . 20 L
- áza (füzve) . 44 L
- meret (füz.) . 44 L
- meret (kötv.) . 64 L
- szerelem . . 44 L
- orom 64 L
- turból bacil- . 44 L
- evszkij: . . . 72 L
- ázából 40 L
- ötetben . . . 72 L
- 61 18 L
- tsai, két köt. . 36 L
- 30 L

osztályában

ny az összeg elő-
lett szállítunk.

Nyári, szépséges Szinaja...

Aki erdélyi ember Bukarestbe utazgat ügyes-bajos dolgaiban, ajánlom annak, hogy utba esvén, ne mulassza el leszállani pár órára Szinajába és megélni azt a levegőt, azt az illatot, a roppant szikláknak, a vadonnak, a kéknak és zöldnek a kultúrával való azt az ölekezését, amit ebben az országban, de messze földön egybűt is alig talál az ember.

Es még valamit. Ha megteheti, menjen autobuszon Brassóig és élvezze Busteni, Azuga és Predeal vidékét. Eset és toll le tud rögzíteni egy hangulatfoszlányt, e vidék lelkének egy halk sóháját, de átívódni ettől a csodától csak úgy lehet, ha az ember ott van és maga is része e csodának.

Mi fordítva csináltuk. Brassóból mentünk autobuszon Szinajáig. Brassó városi tanácsát tisztelettel felhívjuk ezuttal közbevetőleg, hogy rendelje el:

1. Az autobusz induljon pontos időben.
2. Lásna el magát megfelelő benzinnel.
3. Ne cserkészen utasok után.
4. Induláskor nézzék meg és hozzák rendbe alaposan a kocsi beleit, nehogy minden tíz percben meg kelljen állni.

A folytonos hibakereséssel félórát mul-tak el. Gondoltam, ha önmagunkban ker-resnének ilyen gyakran a hibákat, már régen angyalian tökéletesek volnánk.

Óserdei bujaság, zöld színekben, kí-rándulók, cserkészklubok, tánc, pisztráng sütés, néhol hosszú kilométerekre. Ka-nyarodik a kocsi és megint zord, sziklás magány. Fölbukkan egy-egy kicsiny, gon-dozott temető, hősök nyugovója, aztán megeled a vadon megint: weekend-házak, apácás kórházak, villák, játékterek. Viz-esések moraja, gyári kémények. A folyók magas töltésai mellett nyaraló élet. Re-gáti kis cukrászdák, ahol lehet kapni sört is, főlvágotat, olcsó, alkalmi szövetet árulnak és nyári lakást közvetítenek.

Most ez a téma errefelé. A lakások méregdrágák. Brassóban csak a nagy-lakások ára csökkent, a kicsiny, sötét szo-bácskák árait tartják. Egy szoba 300 lej. Nem egy hónapra, nem egy hétre, hanem egy napra.

Az uton, Predealnál beült két nő az autobuszba. A gyermek is, a férj is. A család már le akart telepedni hathetes, vagy nyolchetes pihenőre. De a drága bérek miatt mennek vissza. Az egyik asz-szony, kicsi, esendő, tüzrózsás arcu, fe-ketéllő aranyfogakkal. Ahogy elhelyezke-dett, máris panaszkodott a sipogó hang-ján.

— Tízezer lejt kér a szezonért. Tiz-ezret! Egy szobáért, amiben nincs egyéb, mint rongyos két ágy, két törött szék és négy törött ablaküveg. Egy ilyen gyomor-bajból mint amilyen az enyém, ilyen he-lyen könnyen gyomorfekély támadhat! Nem gondolja?

Utítársamhoz, Benamy Sándorhoz ad-rezzálta a kérdést, aki igaz részvétellel je-gyezte meg:

— Ugy tudom, ide a fenyvesek miatt in-kább a tüdőbajjával jön az ember.

— Ugyan kérem, a legjobb bukaresti gyomorspecialista küldött engem ide! Csak nem akar egy tüdőbajt belebeszélni a gyomromba!

Szerettem volna lefékezni az ügyet, beleszóltam valamit a vitába, mire a hölgy:

— Ha nem hiszik, hogy nincs tüdő-bajom, azonnal úgy harsogok, mint egy vadászkürt.

A kocsi minden utasa erre egyöntetűen harsogta:

— Hisszük, hisszük, hisszük!

Elmult a veszedelem és a hölgy nem-sokra leszállott. Nehánszor megállot-tunk, a soffőr kereste és megtalálta a hibát és végre bent voltunk Szinajában.

Lent a nyaraló nyüzsgő részén a Palace fehér épülete dominál. Ostendében és Nizzában is imponálna. Mögötte hosszú sora a magánautóknak és a fényes, két-lovas hintóknak. Nem a vendégeik mind, legtöbbje a kaszinót látogató uraké és hölgyeké. Mert egyelőre a játékkaszinó itt működik. Egyelőre, amíg a kaszinót bérlő társaság fel nem építteti az új palotát.

Itt is, a nagyvilági élet centruma köze-lében ágyudiszes kis hősök temetője. Meg-nevezett és névtelen katonák; némelyik-nek az egyenlő kökeresztben ott a fotog-rafiája. Külön sirokban a német katonák

és a magyar honvédek. Névtelenek. Tiz-tizenkettő egy-egy sírhelyen. Parasz-tasszonyok, anyák jönnek a névtelenek sírjához, akiknek fiai eltűntek a háboru-ban. Új generáció nőtt fel azóta, erős és feltörekvő. A tegnap nemzedéke pe-dig ime a névtelenek sírjához jön a pihe-nés és szórakozás híres helyén: Szina-jában.

Az elegáns fürdőhelyen egyéb memen-tők is utalnak arra, nehogy az öröm kely-hét fenéig őrítsük.

A moztól, tánchelyektől és a korzótól a nyegleség és hiúság vásárlót né-hány lépésnyire emelkedik a szent Vazu-lról elnevezett monostor. Az egyik szer-zetes — szöke, világos arcu, tudós típus — bevezet a templomba és áhitattal mu-tatja az oszlopok, az ezüstök, a kupola bizánci szépségeit. Aztán körülmegyünk a csöndes, nagyon, nagyon tisztza és szegényesen egyszerű monostori udvaron, amely úgy áll ma is, ahogyan állott, fá-ból való tornácával, tapasztott ablakaival, mint amikor Cantacuzinóék megalapítot-ták a tizenhatodik század valamelyik esz-tendejében. Tizenkét „kaluger” teljesít istentiszteleti szolgálatot a monostorban, ahol Take Jonescu holtteste pihen örök-

méces alatt egy kápolnában. A kápolna falain a nagy román külpolitikus beszédei nek ama részei, amelyekben a zseniális politikus látnoknak bizonyult.

— Nagy hazafi volt és nagy internacio-nális koponya — mondja a szerzetes —, ritkán összeegyeztethető két szép jellem-vonás.

A tisztelendő atya keveset törődik vilá-giakkal. Ez látszik ebből a megállapításá-ból. Ma már össze lehet egyeztetni a haza-fiságot és az általános emberit.

Azaz, hogy a régi időkben is lehe-tett. Volt rá példa.

Peles-kastély, a királyi nyaraló, koro-nája Szinajának. A magasban fekszik ez a karcsu, tornyos vadászlak, amely vár és fejedelmi palota harmónikus együttese. Mögötte sötét zölden a mohos és feny-vesekkel benőtt sziklahegy. Oldalt vadon. Vizesés. Apró tölgyek és nagy vegetáció. Most csak turistákat látni a környéken, hátizsákkal és fotografáló gépekkel. De a konferenciák idején internacionális élet zajlik errefelé és azt mondják, ilyenkor a legérdekesebb Szinajában a Peles-kastély.

Azt hiszem, így a maga csöndes elő-kelőségében ez az építészeti remekmű a legérdekesebb.

Még egyszer mondom. Erdélyiek, ne mu-lasszák el néhány órára elmenni Szi-najába. (sz. i.)

Két éve és két hónapja ég a moreni szonda

Szakkörök szerint ismét meg kellene próbálni a naponta két millió köbméter gázt fogyasztó szonda eloltását

Bucuresti-Bukarest, július 6. (Az Uj Kelet tudósítójától). A moreni szonda két éve és két hónapja ég már. Az utóbbi napokban a tűz ismét ijesztő méreteket öltött. Az erupció sokkal erőtelje-sebb és olyan hatalmas dübörgéssel jár, amely nagy távolságokra hallatszik el. Az idők során az égő szonda egy vul-kán jellegét öltötte magára. A tűz egy-re nagyobb darabokat szakít le a szon-da falából és így ma már valóságos kráterszerű külsőt öltött magára a szonda égő szája.

A gáz nyomása oly nagy, hogy nap-onként átlag másfél—kétfélmillió köb-méter gáz ég el. Érdekes, hogy a lángok

amelyek eddig kékes színnel, a gáz ti-pikus színével égtek, az utóbbi időben vörösebb színezetet kaptak. A füst is terjedősebb lett, aminek oka, hogy a gázzal együtt tekintélyes mennyiségű olaj is tör elő a szondából. A szonda égése hatalmas károkat okoz a környéknek, miután levezti a gázt, amely az olajforrásokat táplálja. Szakkörök véleménye szerint ismét meg kellene kísérteni a moreni szonda eloltását, an-nál is inkább, minthogy most már az ol-tással foglalkozók olyan tapasztala-tokkal rendelkeznek, amelyeket eredmé-nyesen lehetne felhasználni.

Harakirit követett el magán egy buka-resti kereskedő-feltaláló

Bucuresti-Bukarest, július 6. (Az Uj Kelet tudósítójától). A Popa Nan ucca 58. szám alatti ház félreeső helyén teg-nap este Ortenza Mihaescu tisztviselőnő egy borzalmasan megcsontított ember vérbenfekvő hullájára akadt. Azonnal értesítették a hatóságokat a megdöb-bentő leletről és Stanescu vizsgálóbíró vezetésével a sziguranca és a rendőrség tisztviselői kiszállottak a helyszínre. A beindított vizsgálat megállapította, hogy az áldozat Jon Pavelescu buka-resti kereskedő, akinek a Popa Nan uccában bodegája volt. Pavelescu igen találékony ember volt és többek között meglehetősen sikerrel szabadalmaztatta egy gabonatisztító géptalálmányát. Más apróbb közhasználati tárgyak feltalálá-sával is sikere volt és meglehetősen jól ment dolga. Testvére azonban rávette, hogy hagyjon fel a feltalálással és nyí-son bodegát a Popa Nan uccában. Pa-velescu azonban minden pénzét elveszi-tette a bodegával és a csőd elől mené-kült a halálba.

A szerencsétlen kereskedő a legbor-zalmasabb halálnemet választotta ma-gának. Felvágta torkát és ütőereit, majd három kést szurt gyomrába, egyet pedig a szíve közepébe. Azonnal elvér-zett. A hatóságok azt hitték kezdetben, hogy büntényről van szó, de azonnal ki-derült, hogy Pavelescu öngyilkosságot követett el. Ruhájában két levelet talál-iak, az egyikben ez áll: „Öngyilkos le-szek. A villamos kocszövet nem bü-nös”. Pavelescu nyilván azzal a gondo-lattal foglalkozott, hogy a villamos elé veti magát és becsületes ember lévén, meg akarta menteni a villamoskocsi ve-zetőjét az elkerülhetetlen következmé-nyektől. A második levélben azt írja, hogy testvére miatt kénytelen öngyl-kos lenni, aki őt szerencsétlenné tette.

— Kilenc perui ezred fellázadt. New-yorkból jelentik: A perui Limaból érke-zett jelentések szerint a perui hadsereg egy része, mintegy kilenc ezred fellázadt. A kormány csapatokat és légi flottát küldött a zendülők megfékezésére.

Üzletfelosztásból származó

MODERN HÁLÓSZOBA

Bagatelért kapható Rudolf Mossenál
CLUJ, Cal. Reg. Ferdinand (v. Wesselényi u.) 8. (Sipos-ház)

Fürdőruhában, valamint selyem fehérenemű és selyemharisnyában, úgy minőségben, mint olcsóságban, vezet az „ELBE” Cal. Reg. Ferd. 19

és „HARISNYA-HÁZ” Cal. Reg. Ferdinand 29. (kis hid mellett) Egy kísérlet mindenkit meggyőz.

— Egy csónakázó társaság tragikus szerencsétlensége. Budapestről jelentik: A Balatonon a keszthelyi part közelében uszómérkőzés megtekintésére készülő társaság csónakjából a kirándulók egyiké, Vasjko Béla budapesti tanárképző intézetét hallgató kiugrott, mert a még mintegy háromszáz méternyire levő partot uszással akarta elérni. Néhány perces uszást után elmerült a vízben. Magyar Erzsébet orvostanhallgatónő rövidesen utána ugrott s azon a helyen, ahol a fiatalember elmerült a tó vizében, ő is víz alá került. Mindketten a tóba fulladtak. Holttestüket még nem vetette partra a víz.

— Megszökött az apjától, mert az modellnek használta fel. Párizsból jelentik: Néhány hónappal ezelőtt egész Európában nagy feltűnést keltett Breil német festőművész Hiltrude nevű tizenhatéves leányának az eltűnése. Az apa akkoriban a lapok útján kérte a nyilvánosságot, hogy segítsenek neki leányát felkutatni. Később kiderült, hogy a leányt állítólagos vőlegénye, báró Hovenberg szöktette meg. A leány a lapokban közleményt tett közzé, hogy azért szökött meg apjától, mert ez megszegyenítő módon modellként használta fel őt. Néhány nappal ezelőtt amikor a leány és „vőlegénye” Lisszabonból Madeira-ra akartak utazni, a portu-gál rendőrség báró Hovenberget letar-tóztatta, a leányt pedig őrizetbe vette és visszaszállíttatta apjához.

— Forró vízzel leöntötte férjét és a kutba ugrott egy asszony. Debrecenből jelentik: Mikepéres községben izgalmas család tragédia játszódott le. Sütő József 37 éves kovácmestert a felesége forró vízzel leöntötte és azután tettének következményeitől megremülve, elrohant a háztól és a falu határában beleugrott a közlegelő kutjába. Sütő József az italozásná adta magát és részegen többször elverta a feleségét, akit nagyon elkészerített férj brutális viselkedése. Az asszony egy leg-utóbbi durva jelent során, amikor részeg férje ütlegelte és nem birt szabadulni, lekapt a végső elkészeredésében a tüzhelyről a hatliteres fazekat, amely forró vízzel volt tele és dühöngő férjét leöntötte forró vízzel. A kovácmester kezén, fején és nyakán sérüléseket szenvedett és eszméletét is elvesztette rövid időre. Az asszony látva fájdalomtól ordító férjét, kirohant a lakásból és rümelésben egészen a közlegelőig rohant, keservesen sirt és az iz-galmaktól megzavarodva beleugrott a legelső gémeskutba. A mély kutban azon-ban nem volt sok víz és nem merült el. A zuhanás közben szenvedett ütődésektől elkábult, de később magához tért és segí-tésért kiabált, a derékig érő vízben lubic-kolva. Segélykiáltásait nem hallotta meg senki és így az egész éjszakát a kut fe-nékén töltötte. Reggel a csordás vette észre a kut fenékén siránkozó asszonyt és nagy-nehezen kiszabadította kényelmetlen hely-zetéből.

Hitle rány

A porosz ményebb

Berlin, július 6. (Népszó). Népszó-érik az antiszer-egetem hitleri szocialista rohtakozó gyűlést-tem épületében zódás ellen. A tiltott, mire a közásuk jelül-teretek, amely tetessé fajult e tot azon a címe hazafias dalot sem vette le. Egy diákot a rudakkal addit-ócsában eszmé. Az egyetem üritette ki az csak megtiszt- szomszédos ucc- zó diákcsoport

A berlini eg-cialista diákok sasági és zsidó tábláit. A „St- sület tagjai sz- sal és sikerült- ményesen meg- A berlini re- elnökét, aki a- koli lármával felkiáltásokkal- solyogva nyug- kat és nyugod- zsidó diákok u- lerista ifjak el- gatót, aki a né- tagja. Hasonló- volt a hambu- tem is.

A berlini Grimme poros- velet küld szét- raihoz, amely eszközök igény- lerista kilengé- demokratikus- háborúval mel láthatólag- zett és irányít- talános az a- nyokat tervsz- által a rendő- kálják ki és ig- got a propaga- Zeitung többé- írja:

„A tanító t- nak és a főis- sának felelős- ra hárul, ame- ban a nemze- nyilatkozását.

A berlini eg- tei ugyanis e- rányok ellen- rata, az ifjú- diákszervezet- párt, a nemz- vatív párt c- nyilatkozatot- sulyozzák, ho- mas többség- nek veszedelm- meket bezárn- ságok képtel- akadályozni, önmagát és t- és a tanárok- tartásának z- jével biztosít

Egyelőre s- ter körlevele, többségének- nem tudták a- temeken bizt

Női, férfi ruhákat igen olcsón fest tisztít

CZINK, Cluj

Hitler rohamcsapatai sorozatos botrányokat rendeznek az egyetemeken

A porosz kultuszminisztérium utasította a porosz egyetemek rektorait, hogy a legkeményebb fegyelmi eszközöket vegyék igénybe az antiszemita hősökkel szemben

Berlin, július 6. (Az Uj Kelet tudósítójától). Németországban egymást érik az antiszemita excessusok. A kölni egyetem hitlerista diákjai, a nemzeti szocialista rohamcsapatok tagjai, tiltakozó gyűlést akartak rendezni az egyetem épületében a versaillesi békeszerződés ellen. A rektorátus a gyűlést betiltotta, mire a hitlerista diákok tiltakozásuk jeléül hatalmas botrányt rendeztek, amely végül is zsidóellenes tüntetéssé fajult el. Egy zsidó diáksoportot azon a címen támadtak meg, hogy a hazafias dalok elénklésénél egyikük sem vette le elég mélyen a kalapját. Egy diákok a földre tepertek és vasrudakkal addig ütötték, ameddig vértócsában eszméletlenül maradt a földön. Az egyetem rektora a rendőrséggel üritette ki az egyetem hallját és ugyan csak megtisztították az egyetemmel szomszédos utcákat is a botránytrendező diáksoportoktól.

„Pusztuljon Izidor“

A berlini egyetemen a nemzeti szocialista diákok megtámadták a köztársasági és zsidó diákegyesületek hirdető tábláit. A „Spreewia“ zsidó diákegyesület tagjai szembeszálltak a támadással és sikerült is hirdető táblájukat ered mélyesen megvédeni.

A berlini rendőrség dr. Weis nevű al elnökét, aki a helyszínre érkezett, pokoli lármával és „pusztuljon Izidor“ felkiáltásokkal fogadták. Dr. Weis mosolyogva nyugtázta ezeket a kiáltásokat és nyugodtan tovább autózott. A zsidó diákok utáni hajszájukban a hitlerista ifjak elverték egy egyetemi hallgatót, aki a német nemzeti négyártanak volt a hamburgi és müncheni egyetem is.

Ki a felelős?

A berlini lapok jelentése szerint Grimme porosz külügyminiszter körlevelet küldt szét a porosz főiskolák rektoraihoz, amelyben keményebb fegyelmi eszközök igénybevételét követeli a hitlerista kilengésekkel szemben. A berlini demokratikus lapok a legnagyobb felháborodással foglalkoznak állást a szemmel láthatólag egységesen kezdeményezett és irányított excessusok ellen. Általános az a vélemény, hogy a botrányokat tervszerűen rendezik, hogy ezáltal a rendőrség közbelépését provokálják ki és így nyerjenek okot és anyagot a propagandára. A Frankfurter Zeitung többek között a következőket írja:

„A tanító tevékenység megzavarásának és a főiskolai tekintély lerombolásának felelőssége a főiskolai hatóságokra hárul, amelyek ebben a vad terrorban a nemzeti szellem pompás megnyilatkozását vélik felfedezni.

A berlini egyetem nagy diákszervezetei ugyanis erélyes állást foglalnak a botrányok ellen. A szocialista, a demokratikus, az ifjú német és a páneurópai diákszervezetek, valamint a centrum-párt, a nemzeti néppárt és a konzervatív párt diákszervezetei együttes nyilatkozatot adtak ki, amelyben hangsúlyozzák, hogy a tanuló ifjúság hatalmas többségét a szemeszter elvesztésének veszedelme fenyegeti, ha az egyetemi hatóságok képtelenek lesznek a terrort megakadályozni, hogy a diákság meg fogja őnmagát és tanulási lehetőségeit védelmi és a tanárok számára az előadás megtartásának zavartalanságát saját erejével biztosítani.

A fiatal zsidó cserkészeket sem kímélik

Egyelőre sem a porosz kultuszminiszter körlevele, sem pedig a diákság nagy többségének határozott állásfoglalása nem tudták a nyugalmat a német egyetemeken biztosítani. Az utóbbi napok-

ban a verekedések az egyetemek épületeiből az utcára is áttértek. Így az elmúlt héten a Kadima zsidó cserkészcsapat kilenc tagját, akik féltenegy óra tájban elhagyták a Viktória téren lévő otthonukat, negyven hitlerista hulligán megtámadta és gumibotokkal, boxerekkel ütni-verní kezdték őket. A tulerővel szemben a kilenc sómér menekülni próbált, azonban a Viktória tér kijáró uccáit valamennyien lezárták a szó szoros értelmében a nemzeti szocia-

lista támadók. Hitler hívei kommandóra dolgoztak, a verekedés közben egyetlen hangos szó sem esett. Amikor az egyik már vérzett sebeitől, abbahagyták és a másikon folytatták a verést.

Öt hét és pénzbüntetés

Egy másik, zsidó fiatalember elleni támadás epilógusa most játszódott le a trieri bíróság előtt. Még április végén történt, hogy tizennégy éves fiukból álló trieri zsidó kiránduló társaság tagjait

A párizsi és bécsi Rotschildok megmentik a bécsi Rotschild házat

Családi kölcsönt kapnak a bécsi Rotschildok

Párizs, július 6. A londoni és párizsi Rotschildok kölcsönt folyósítanak a bécsi Rotschild-háznak.

A kölcsönzükséglet oka a bankháznak a Creditanstaltnál és főként az amszterdami Amstel-banknál szenvedett veszteségek.

Az Amstel-bank, mint ismeretes, fele részben a Rotschildok tulajdona volt. A

pénzügyi intézet fizetésképtelenségével kapcsolatban csak a hollandiai hitelezőkkel szemben sikerült moratóriumot szerezni, míg a sokkal jelentősebb külföldi hiteleket a bank összeroppanása folytán rendezni kell azokon a határidőkon belül, amelyeket a hitelezők megállapítottak.

hitlerista fiatalemberek megtámadták. A támadók közül öten bántalmazás és testisértés vádjával kerültek a bíróság elé, amely megállapította, hogy a 18—29 év körüli vádlottak a fiatal zsidó kirándulókat előbb sértő kifejezésekkel igyekeztek provokálni, majd tetteleg is bántalmazták őket. A támadók vezetőjét a bíróság öt heti elzárásra ítélte el, a többiek pénzbüntetést kaptak.

Nyaraltatás a püspök-fürdőben gyerekeknek

(Állandó tanárnői feügyelettel szülők nélkül is) és felnőtteknek a lakásban, lakás és kitűnő ellátás tetszés szerint orth. kóser vagy magyar konyha havi 3500 L. Rádiumos hullám fürdője s strandja szenzációs! Szellemileg kimerülteknek elsőrendű.

Burceanu: aprobálva Sura Feldmann: visszautasítva

Az Informatorul Oficial közli az első válaszokat az írásban beadott kérvényekre

Bucuresti-Bukarest, július 6. (Az Uj Kelet tudósítójától). Ismeretes, hogy július elsejével a kormány megtiltotta a minisztériumokba és a hatósági épületekbe való bejárást. A polgárok írásban tartoznak kéréseiket a hatóságokhoz eljuttatni és a hatóságok az „Informatorul Oficial“ útján ugyancsak írás-

ban válaszolnak a kérésekre.

Az „Informatorul Oficial“ első száma tegnap jelent meg és közli az autonóm Monopol Pénztár választát az első két kérésre, amelyeket július elsején terjesztettek be. A két választ minden kommentár nélkül alább közöljük:

„N. Burceanu, dâmbovitamegyei, De-

midéan községbeli lakos 92737—931. sz. alatt dohányárúsítási engedélyre vonatkozólag adatott kérése aprobáltatott“

„Sura Feldmann asszony tulceai lakos 92799—931. sz. alatt beadott dohányárúsításra való kérése visszautasítottatott“.

A magyarországi numerusz klauzusz dzsungeléből

Tudtán kívül hamisított keresztlevéllel iratták be az egyetemre, amikor pedig megmondotta hogy zsidó, megsemmisítették két félévét és kitüntetéssel letett vizsgáját

Budapest, július 6. A magyarországi numerusz klauzusz termelte ki az alábbi szenzációt, melytől most az egész budapesti sajtó hangos. Ugyanakkor robbant ki ez a nem mindennapi botrány, amikor Klebelsberg kultuszminiszter, különösen választási korteszbeszédében, uton-utófélen azt hangoztatja, hogy a magyarországi numerusz klauzuszoknak nincs felekezeti színezete és az nem irányul kizárólag a zsidó diákok ellen.

D. Andor, egy tekintélyes zsidó gyárigazgató fia, 1926-ban jelesen érettségizett az egyik budapesti főgimnáziumban. Az érettségi után be akart iratkozni a budapesti egyetem jogi fakultására, ott azonban elutasították. A mindenáron tanulni akaró fiú ekkor Bécsbe utazott, ahol beiratkozott az egyetemre Egy évet sem töltött Bécsben és már visszautazott, mert szívesebben tanult volna itthon. Minden arra irányuló kísérlete, hogy az egyetemre felvegyék, hiábavalónak bizonyult.

Végül édesapjának egyik ismerőse révén megtalálta a módját, hogy az egyetemre beiratkozhatson. Ez az ismerős egy Karsay István nevű egyetemi főtisztviselőt ajánlott, aki megfelelő honorárium fejében vállalkozott arra, hogy zsidó diákokat felvétesse az egyetemre. Ehhez az emberhez fordult ekkor D. Andor. Karsay személyesen ígéretet tett D. Andornak, de egy év telt el és nem történt semmi. Ez alatt D. Bécsben jogi tanulmányainak második évét is elvégezte. Mikor Budapestre hazajött, az a meglepetés érte, hogy Karsay levélben értesítette, miszerint a helyzet megváltozott és most már megszerezheti számára a beiratko-

zást, ha nem is a budapesti, de valamelyik vidéki egyetemen.

D. édesapjával együtt ment el Karsayhoz, aki előbb azt ajánlotta, hogy a fiatalember térjen át a református hitre. Ezt D. elutasította azzal, hogy hithű zsidó, a felekezeti nem hagyja el még ha külföldön is kénytelen folytatni a tanulmányait. Ekkor Karsay kijelentette, hogy meg fogja csinálni így is.

Pár hét múlva D. Andor kézhez kapta a debreceni egyetemen szabályszerűen kiállított diákigazolványát. Karsay az elintézésért 500 pengőt kért és magára vállalta a későbbi beiratkozást, a vizsgák megkérvényezését, stb. Karsay nem maradt Debrecenben, hanem magánúton tanult. Amikor a vizsga ideje elkövetkezett, Karsay intézte el az alapvizsga határnapját.

A vizsga hétfői napra esett, de D. Andor már vasárnap este megérkezett. Reggel fél kilenckor jelentkezett vizsgán, kilenckor kész volt. Indexét nem is látta. Az irodában ekkor beiratkozott a következő félévre. Ez természetesen beleírta, hogy izraelita vallású. Azután értesült róla, hogy egyhangulag átengedték az alapvizsgán. Visszautazott tehát Budapestre. Pár nap múlva azonban kellemetlen meglepetés érte. A debreceni egyetem főtisztjé, Gál igazgató értesítette, hogy baj van, mert az indexben mint református, a származási ivben pedig mint izraelita szerepel.

D. Andor visszautazott Debrecenbe, ahol konstata, hogy aktái mellett egy

ujpesti református lelkész által kiállított igazolvány van, amely igazolja, hogy D. Andor át akar térni a református hitre. D. Andor kiderítette, hogy Karsay két barátjával, H. Mihály újságíróval és Cs. Sándorral megjelent a lelkésznel és ott Cs. Sándort mint D. Andort mutatott be, azzal, hogy át akar térni a református hitre. A lelkész erről bizonylatot adott és ezzel iratta be Karsay D. Andort a debreceni egyetemre.

Mi történt ezután? A debreceni egyetem tanácsa megsemmisítette D. Andor felvételét, hatálytalanította a két félévet és nem ismeri el az alapvizsgát. D. Andor hiába fellebbezett. A közoktatásiügyi minisztérium leiratára az egyetemi tanács autonómiájára hivatkozva, fenntartotta döntését. D. Andor bünvádi feljelentést tett Karsay ellen, az eljárás meg is indult, de Karsay úgy próbál kibújni a dolog elől, hogy folytonosan elmeszakerőkkel vizsgálattja elmeállapotát.

D. Andor pedig egy éves munka után marad a zsidó vallással és a félévek nélkül. Klebelsberg miniszter ur megnyugtató ígéreteinek ellenére is.

VERZAR FRIGYES: ÉLETRŐL, BE-TEGSEGRŐL ÉS HALÁLÓRÓL. A lelki és testi élet funkciójáról, az orvostudomány mai állásáról ad tökéletes képet a világhírű tudós műve. 232 oldal. Régi ár 136, új ár 51 lej. Küldje be bélyegben Lepagenak Kvár és portómentesen kapja, vagy utánvétellel portóval. Kérje az olcsó könyvek jegyzékét.

RICOT
DE
lamint selyem fehér-
risnyában, ugy minőség-
sóságban, vezet az
l. Reg. Ferd. 19
és
NYA-HÁZ“
nd 29. (kis hid mellett)
indenkit meggyőz

zó társaság tragikus
Budapestről jelentik
szthelyi part közelében
tekintésére készülő tár-
a kirándulók egyike
sti tanárképző intézet
mert a még mintegy
tíre levő partot uszás-
Néhány perces uszás-
zben. Magyar Erzsébet
rövidesen utána ug-
en, ahol a fiatalember
en, ő is víz alá került
fulladtak. Holttestét
te partra a víz.

apjától, mert az me-
el. Párizsból jelentik
ezelőtt egész Európá-
keltett Breil német
de nevű tizenhat éves
ése. Az apa akkoriban
erte a nyilvánosságot
ki leányát felkutatni
ogy a leányt állította
ó Hovenberg szöktette
okban közleményt tett
szökött meg apjától
hító módon modellként
féhány nappal ezelőtt
völégénye“ Lisszabon-
rtak utazni, a portu-
ó Hovenberget letar-
edig őrizetbe vette és
pájához.

leöntötte férjét és a
asszony. Debrecenből
községben izgalmas
szódott le. Sütő József
ert a felesége forró
szután tettének követ-
mülve, elrohant a ház-
ban beleugrott a köz-
József az italozásnak
egen többször elverté
gyon elkeserített férjé-
Az asszony egy leg-
során, amikor részeg
m birt szabadulni, le-
edésében a tüzhelyről
amely forró vízzel
férjét leöntötte forró
ter kezén, fején és
szenvetett és eszmé-
vid időre. Az asszony
lító férjét, kirohant
tében egészen a köz-
rvesen sirt és az iz-
rodva beleugrott a
A mély kutban azon-
iz és nem merült el.
venedett ütődésektől
magához tért és segít-
kig erő vízben lubic-
it nem hallotta meg
éjszakát a kut fene-
csordás vette észre
zó asszonyt és nagy-
a kényelmetlen hely-

K, Clu

Megkezdődött az általános vita a cionista Világkongresszuson

A revizionisták és a munkáspártok sulyosan összezsúrtak a bazeli kongresszuson

Weizmann perspektívája a zsidó-arab megegyezésről, Achaluziul teremtette meg Palesztina gazdasági erejét

Ussiskin nagy beszéde a föld meghódításáról

Bazel, július 6. Dr. Chaim Weizmann cionista, a kongresszushoz intézett két és félórás beszédében a politikai cionizmus történelmi fejlődésének kritikai felvázolása után a Cionista Világszervezet gazdasági kérdéseivel foglalkozott. Kifejtette, hogy a cionista közigazgatás gazdasági politikáját a nemzeti kolonizáció programja dominálja, hogy országot és egy, az önálló munkában próbált pionirlakosságot teremtünk, amely mezőgazdasági parasztelepeket és ezáltal nemzeti védpontokat épít ki, amely mindinkább belegyökeresedik a talajba és amely mindinkább több és erősebb tartalmat sziv fel magába a zsidó ország szelleméből. Ez a nemzeti kolonizáció képezi minden más gazdasági fejlődés erős gerincét, amely a városokban megy végbe. Ezek számára, az ipar és kereskedelmi magángazdasági tevékenység részére, meg kell teremteni a további fejlődés és megerősödés feltételeit. Ebben az értelemben kezdettől fogva arra törekedtem, hogy egy olyan gazdasági struktúra alapját vessem meg, amely később elég erős lesz ahhoz, hogy idővel önállóan fenntartsa és függetleníteni tudja magát. Ez a mindenkori organikus fejlődés ügye, egy mű, amely meg kellett küzdeni azokkal a nehézségekkel, amelyek fiatal szervezetünk ellen léptek fel. Eletszükséglet volt számunkra, hogy legalább a magvát teremtjük meg a későbbi fejlődésnek. A chalucok uttörő munkája, erkölcsi és szellemi ösztönei nélkül hiú reményesség lett volna annak elképzelése, hogy ebből a magból egy önálló és erőtlen gazdaság fog kifejlődni. A pionir-

munka tüze még ma is magasban lobog és én hiszem, hogy nem is fog elhamvadni. — Ez a pont képezi az „üzleti alapját“ a palesztinai realitások átértékelésének, bár mennyire is értékelni tudom a magán-kezdő kezdeményezéseket az elmúlt évtizedben nyújtott eredményeit, állítom, hogy a Jewish Agency, a Keren Hajjeszod és a Keren Kajemet műve nélkül nem beszélhetnénk ma Palesztinában kereskedelmi bázisról a természetes gazdasági törvények egyszerű hatására folytan és nem lenne kilátásunk egy ilyen távoli fejlődési proceszusra.

— Az ipari kezdeményezésre és fejlődésre nem fordítottunk kevesebb gondot és fáradságot. A Holt tenger, az elektromossági koncessziók nem voltak égből pottyánó javak. A Jewish Agency és a koncesszionáriusok céltudatos, komoly és tartós munkásságának eredményei voltak ezek. Ugyancsak mi voltunk azok, akik tudományos alapon előkészítettük a talajt a mezőgazdasági és az ipari fejlődésre. A magántőke tehát alapíthat magánvállalkozásokat. De a nemzeti tőke volt az, amely ennek feltételeit megteremtette. A nemzeti tőke és a munkások voltak a magántőke uttörői. Azt hiszem, senki sem tudta világosabban megmutatni, mint éppen mi, hogy az utunkba gördülő akadályokat és nehézségeket nem lehet üres harci kiáltásokkal és tiltakozásokkal leküzdödni. Jericho falai kürtök harsogása és szörnyű csatakiáltások közepette omlottak össze, de még sohasem hallottam, hogy ilyen eszközökkel fel is lehet építeni a falakat.

ideál bizonyosan megfelel a két faj ősiségének és ez nem csupán cionizmust jelent szűk értelemben, hanem egy nagy emberi felfogást, amely bizonyosan meg fogja nyerni a gondolkodó emberek szimpátiáját. Azok, akik szóval és tettel kiélezzik a viszonyt a két nép között, sulyos felelősséget vesznek vállalkra, de azok is, akik hamis értelemben állítják be a mi törekvéseinket az arabok előtt s elmergeztik a két faj közötti viszonyt. Az együttműködés számára mindkét nép érdekében új lehetőségeket helyez kilátásba az országfejlesztési terv.

Két autonóm kultúra áll egymás mellett...

Gazdasági programunk keresztülvitele főképpen saját erőnknek megszerzésétől függ, de hathatósan előmozdíthatja az is, hogy ha a mandatárius hatalom a szó igaz értelmében fogja gyakorolni a mandátumot. Minden jogunk megvan arra, hogy ezt meg is követeljük és ezen jogaink kiharcolásában magunk mögött fogjuk találni Angliát és az egész világ közvéleményét. Két autonóm kultúra áll egymás mellett Palesztinában, a „közös haza“, amint ezt a tizenkettedik kongresszus nevezte el. Zsidók és arabok egyaránt részt kell hogy vegyenek ezen cél elérésében. Csak ebben az esetben alakulhat ki a normális és a barátságos kapcsolat a két nép között. A palesztinai exekutive külön ügyosztályt kell létesítsen az arabokkal való kapcsolatok kérdése számára, aminek élén nagykormánytűl férfiunk kell állania.

A jövő programja

Weizmann ezután a következőket jelezte meg az Agency cionista világszervezet programját. 1. A mandátumban megszabott jogainknak maradéktalan fenntartása. 2. Palesztinai műveknek konszolidálása középosztály lakosság leteleítése mellett. 3. Országépítő alapjaink megerősítése és ha lehetőség van rá, egy nagyobb zsidó kölcsön felvétele a nemzeti kolonizáció céljaira, a magánvállalkozások fejlesztésére és végül 4. Az Agency szervezetének biztos és szélesebb alapokon való kiépítése.

A mozgalom törhetetlen ereje

Mértékellen igényeknek folytonos hangoztatása csak veszedelmet jelent a mandátum biztosítására. Mi más utakat és eszközöket kerestünk. Ebben a törekvésben nem mindig értem el tökéletes eredményeket, de most, amikor formálisan és véglegesen leteszem hivatalomat, mégis azt gondolom, hogy a mozgalom közelebb hoztam céljaihoz. Gyűnkbe vetett hitünk és erkölcsi alapunk megrendíthetetlen marad. Mozgalmunkban törhetetlen erő rejlik. Vajha ez a kongresszus is igaz utat szabna meg a mozgalom számára és így jelentős határkövet jelentene a megvalósulás felé vezető uton.

Weizmann hatalmas beszéde után Zelig Brodetzki professzor tartotta meg politikai referátumát.

Bennünket nem lehet feltartóztatni

Ezután M. M. Ussiskin, a Keren Kajemet elnöke lépett az emelvényre, akit a kongresszus meleg fogadtatásban részesített. Ussiskin a Keren Kajemetről tartott nagyszabású referátumot. — Pogromok nem fognak bennünket feltartóztatni abban, hogy Palesztinában vonuljunk. 160 mártírt temettünk el legutóbb és 3000 zsidót hoztunk az országba. Zsidó vagyontokat és tulajdonokat romboltak szét és a zsidó nép hatszázötven ezer fontot áldozott azoknak helyreállítására. A pogromot megszerző emberek tudják most, hogy ezen az uton nem mennek sokra. Más utat kellett keressenek és megtalálták: a bevándorlás korlátozásában. De úgy, ahogy pogromok ellen, éppen úgy eszeten törvények ellen is adva van a világ közvéleménye. Ilyen törvényekkel sem lehet a zsidó nép tömegeit feltartóztatni Palesztina felé irányuló útjában. A harmadik ut: antiszemita formák, a zsidóknak a hadseregből, hivatalokból és a rendőrségből való kiszorítása. De ez sem segített. A zsidók az országban

maradtak, ha nem is lettek rendőrök, ha nem is lettek hivatalnokok. Most új eszközt találtak: a föld. Akié lesz a föld, az lesz az ur az országban. Önök millió zsidót hozhatnak Tel-Aviba és felőkarcolókat építhetnek: ha azonban a földet körülölkörül idegen lakosság fogja lakni, akkor ez nem lesz Erec Juszrael, hanem Palesztina fog maradni. Minden bizottságnál, jelentésnél és tárgyalásoknál a föld kérdése körül forog minden. Weizmann ma azt a szemrehányást tette nekünk, hogy miért nem vásároltunk egy millió helyett hárommillió dunamot. En felvesszem ezt a szemrehányást. Egyet azonban hozzá kell fűznie, amely a cionista vezér ellen irányul: ma már nem pénzről, hanem politikai lehetőségekről van szó. A földterületek 90 százaléka üres pusztaság. És ma tulzsfuftságról beszélnek. Ellenfeleink jobb politikuskok, mint mi vagyunk. Nem a földkérdés általánosságban nem érdekli őket, a Keren Kajemetet támadják ők, mert ha a föld már a Zsidó Nemzeti Alaphoz tartozik, akkor a zsidó

ÉRTESÍTÉS

A cluji előkelő körökben már eddig is megbízhatóságukról előnyösen ismert

Weisz Fivérek

hosszabb párizsi tanulmány utjukról hazaérkezve a

Calea Regele Ferdinand 5 alatt (Szabó Jenő-házban)

szőrme szalont nyitottak

A cég mottója elsőrendű párizsi divatu munka — nagyon olcsó megnyitási árak.

A most felvállalt alakítások ez idényben díjmentesen lesznek molykár ellen megóvva.

Saját érdekében keresse fel szalónkunkat.

nép örök tulajdona is marad. Ellenfeleink igazgatottsága másrészt abból a tényből fakadt, hogy a zsidó földet zsidó verejték áztatja meg. A kongresszus be kell bizonyítsa, hogy minden jelentés és nyilatkozat nem tudja megrendíteni a zsidó nép akaratát, hogy a zsidó országot a zsidó nemzeti alaphól, zsidó nemzeti földön és zsidó kezekkel építse fel. Erec Jiszráélben a Fehér Könyv megjelenése után tömeggyűjtést rendeztek a támadásra való válaszképpen és a sulyos nehézségek ellenére is 2500 fontot gyűjtöttek.

Erec Jiszráél a zsidóknak!

Ussiskin ezután előterjesztette javaslatait a Keren Kajemetre vonatkozólag és nagyhatású beszédét a következő szavakkal fejezte be:

— Erec Jiszráél földje a cionista mozgalom archimedezsi pontját képezi. Reményeink, népünk, szervezetünk, minden a földtől függ. Ha lábunk alatt lesz a föld, akkor husz Pasfield sem lesz veszedelmes számunkra. Ha azonban nem lesz földünk, akkor husz Balfour sem segíthet rajtunk. Erec Jiszráél számára mindig fogunk találni zsidókat. A jövő esztendő kérdése: Erec Jiszráél a zsidóknak!

Sulyos vihar a kongresszuson

Ezután Arthur Hantke a Keren Hajjeszod, Felix Rosenbluth a cionista szervezet és Arlosoroff a pénzügyi problémákról szóló referátumát terjesztette elő.

A referátumok elhangzása után elsőnek Ben Gurion palesztinai munkásvezér szólalt fel, majd Jabotinszki és Ussiskin tartottak nagy beszédeket. Az általános vita során dr. Eder, az angliai cionisták vezére, valamint Jichak Grünbaum, a radikálisok vezére szólalt meg fel. Berl Locker felszólalása nagy izgalmat idézett elő. Sulyos kifejezésekkel támadta Jabotinszki beszédét és a revizionisták programját és amikor azt mondotta, hogy a revizionisták reakciós tényezők és hogy az ő tanítómesterek Hitler, mert Jabotinszki hívei azon a napon vonultak ki az Asszfath Hanivcharimból, amikor Hitler hívei kivonultak a német birodalmi gyűlésről, — ezekre a kijelentésekre óriási vihar tört ki, a revizionisták oldaláról éles felkiáltások hangzottak el:

— Fízett kuttyák! Nem hagyjuk be-szélni ezt az árulót! Menjen Moszkvába!

Amikor Wolfgang von Weisel azt kiáltotta Locker felé, hogy: „Antiszemita vörösbandita!“ s mikor Ben Gurion válaszképpen „Hitler cionistáknak“ aposztrófálta a revizionistákat, csaknem tetellegességre került a sor. A rendezők közbe lépése háritotta el a botránynak elfajulását, a sajtószótárnál azonban összeütközésre került a sor Julius Becker, az Ullstein-lapok képviselője és Wolfgang von Weisel revizionista delegátus, az Ullstein-lapok közismert keleti tudósítója között. A revizionisták követelték Julius Becknernek a kongresszusról való eltávolítását. A tumultus az elnöki emelvény köré, majd a karzatra is áterjedt és annyira elfajult, hogy a karzaton orvosi beavatkozásra volt szükség az összeütközés következtében. Az elnökség revizionista tagjai elhagyják a tribünt és a botránny okozóknak megbüntetését követelik. Az elnök egy órára felfüggeszti a kongresszust. Ezen idő alatt a konfliktus elsimításának lehetőségeivel foglalkozik az elnökség. A kongresszus újra megnyitása után Berl Locker kijelentette, hogy nem állott szándékában a kongresszus bármely csoportját is megsérteni és tovább folytatja beszédét.

A referátumokról és az általános vitáról lapunk holnapi számában közlünk kimerítő és részletes tudósítást

Kivánjuk a megegyezést a két ősi és fajrokonságban élő nép között

Amikor hozzáláttunk nemzeti otthonunk felépítéséhez, sem mi, sem az angol kormány, nem tévesztettük szem elől a palesztinai arabok érdekeit. Akkor azonban — 1916-tól 1921-ig — mindenki úgy fogta fel a kérdést, hogy az arabok nemzeti érzelmei Bagdadra, Mekkára és Damaszkuszra koncentrálnak és elfogadják azt a véleményt, mely szerint az arabok teljes melegegedettséget fognak találni a nagy arab birodalomban, amely a békeszerződések értelmében a közelkeleten alakult ki. Elfogadták azért, mert mindaz, amire az arabok szempontjából szükség volt Palesztinában, abban állott, hogy a zsidó nemzeti otthon felépítése ne tegye kérdésessé az araboknak, mint egyéneknek, polgári és vallási jogait és ennek védelmét szolgálta a Balfour-deklaráció s a mandátum több kitétele. A kérdés azonban sokkal komplikáltabbá vált, mint ahogy akkor feltögték.

Virágzó országok csokorba foglalása a Földközi tengeről a Indiai óceánig

— Az hiszem, senki sem vádolhat meg azzal, hogy ignoráltam az arab problémát és hogy a zsidó nemzeti otthon biztonságát az angol bajonettekre hagytam. Azt hiszem, joggal mondhatom, hogy én voltam az, akik az arab-problémát a cionista politika előterébe helyeztem. A világháború közepén, amikor egy győztes angol hadsereg elfoglalta Palesztinát, amikor jelezve volt a Balfour-deklaráció és egyesült nagyhatalmak hozzájárulása, első kötelességemnek tartottam, utasítani a palesztinai cionista bizottságot, hogy közvetlen kapcsolatot keressenek az arab lakossággal. Ezekben a napokban találkoztam azzal az emberrel, aki akkor az arab szabadságmozgalom vezére volt, Faisal Emirrel, Irák jelenlegi királyával. Barátság szerződés jött létre közöttünk, amelyhez a mai napig hűségesek és maradtunk. Sohasem mulasztottam el egyetlen alkalmat sem, hogy kapcsolatba lépjek az arab és izlám vezetőkkel és az együttműködésnek minden lehetőségét megvizsgáltam. A szegényes eredmény szegényes nem engem terhel. Ha, amikor nagy elkeseredettség és annyira megfertőzött atmoszféra uralkodik, nehezen lehet beszélni azokról az eszközökről, amely lehetővé teszik az arabokkal való kooperációt.

A mo

Szabolcsi Laj...
készítője aligha...
lesz. Méltóság...
Ezt kereste...
a választásokon...
Hát nincs...
amikor azt írja...
gos“ között egy...
tul az igazi zs...

Soha annyi s...
pott még a ma...
a választások...
ges párt is rá...
rezsim voltaké...
keblére ölelni a...

Az eredmény...
még meg va...
méltóságos ur...
belőle, mert az...
tisztességtelens...
darabszámra...
szavazókat —...
mitizmus korm...

Még az assz...
öregebb rekor...
kött a vér az...
mának láttán...
Kállay Miklós...
titkára, az eg...
„nyilt parancs...
tőkhöz, hogy c...
vazzanak, mer...
irta Kállay Is...

zsidóságot ne...
attól az irány...
osztályokra és...
nélkül az állan...
nak összefogás...
a haza jövőjét...

Az Egyenlős...
ságos kézzsori...
az Egyenlőség...
já“-nak, az as...
cosának is sok...
hasábjain kes...
Szabolcsi Lajo...

„A zsidóság...
írja Sándor Pá...
első oldalán, r...
feltűnő tipogr...
dósnak ezt a...
ság volt ebbe...
vállvergetésb...
te meg én, ak...
ket, nem mon...
Igy ir Sánd...
sáról, Szabole...
los bizonyítva...
összeppnek n...
magyarországi...
Pál képviseli...
tot és zsidó g...
házi zsidó sz...
lay Miklós é...
Frankl Adolf...
aki a főrendik...
ortodox hitkö...
málta magát...
Géza mellett...
csak az Egye...
szerü“ Korein...
demokrata pá...
dátumot nem...
eladta az egé...
egységes párt

Igy adtak...
gyarországi...
Ebben a polit...
választó érez...
játssza, aki...
Dezso és Dé...
Csak kevesen...
gukban és ö...
Kállay Miklós...
ségespárti zs...
dája a demok...
legjobban. R...
sikerének kö...
zsidó szavaz...
romkodik, ha...
a zsidóknak...
ben a kormá...
ból feltámad...
a szavazatuk...
Hogy miér...
zsidó szavaz...
racia bajnok...
kiugrott a d...
szabadelví...
„nem lehet s...
rata párt sz...
kizárólag a...
nem meg kel...
szóló felekez...
pártot“.

A sors ir

A magyarországi választások zsidó tragikomédiája

*

Szabolcsi Lajos, az Egyenlőség főszerkesztője alighanem kormányfőtanácsos lesz. Méltóságos ur...

Ezt kereste a magyarországi zsidóság a választásokon.

Hát nincs igaza a Zsidó Szemlének, amikor azt írja, hogy a sok új „méltóságos” között egyre jobban gyengül és pusztul az igazi zsidó méltóság?

Soha annyi szerelmi vallomást nem kapott még a magyarországi zsidóság, mint a választások előestéjén. Még az egységes párt is rájött arra, hogy a Bethlen-rezsim voltaképpen filozemita és sietett keblére ölelni a zsidókat.

Az eredmény: a numerusz klauzusz még meg van, de Szabolcsi Lajosból méltóságos ur lesz. Méltóságos ur lesz belőle, mert az Egyenlőség viharvert és tisztességtelenségben kivénhedt hasábjain darabszámba bocsátotta áruba a zsidó szavazókat — a pronaszírozott antiszemizmus kormányának.

Még az asszimiláns gerinctelenség legöregebb rekordereinek is az arcába szótkott a vér az Egyenlőség választási számának láttára, amelynek első oldalán Kállay Miklós, Bethlen István gróf államtitkára, az egységes párt listavezetője „nyílt parancsot” intézett a zsidó választókhoz, hogy csak a kormánypártra szavazzanak, mert „Testvérek vagyunk” — írta Kállay István — és óva intem a zsidóságot ne vonja meg a támogatását attól az irányzattól, amely társadalmi osztályokra és felekezetekre való tekintet nélkül az állam minden értékes polgárának összefogásával akarja megteremteni a haza jövőjét.

Az Egyenlőség és Kállay Miklós barátságos készorítása még Sándor Pálnak, az Egyenlőség dédelgetett „Pali bácsijának”, az asszimilációs politika előharcosának is sok volt és a Magyar Hirlap hasábjain keserű szemrehányásokat tett Szabolcsi Lajosnak.

„A zsidóság arcucsapását jelenti — írja Sándor Pál —, hogy az Egyenlőség első oldalán, minden megjegyzés nélkül, feltűnő tipográfiával közli a magyar zsidóságnak ezt a szégyenét. Példátlan vak-ság volt ebbe belemenni. Nem kérünk a vállveregetésből. Eddig ketten voltunk, te meg én, akik ha arcuklöptek bennünket, nem mondtuk, hogy az eső esik...”

Igy ír Sándor Pál tizéves fegyvertársáról, Szabolcsi Lajosról, akinek hivatalos bizonyítványt állít ki ezek után, hogy esőseppnek nézi az arcuklopést. Szegény magyarországi zsidóság, ahol már Sándor Pál képviseli a maximális zsidó öntudatot és zsidó gerincet. Mert Dési Géza, a házi zsidó szerényen felkészkedett Kállay Miklós egységespárti listájára. És Frankl Adolf, az ortodox iroda elnöke, aki a főrendiházi tagság kedvéért a pesti ortodox hitközség főrabijává is proklamálta magát, az egységes párt és Dési Géza mellett verte a nagydobot, ugyancsak az Egyenlőség hasábjain. A „népszerű” Korein Dezső pedig, minthogy a demokrata párttól sem pénzt, sem mandátumot nem kapott, szőröstől-bőröstől eladta az egész ugynevezett pártját az egységes pártnak.

Igy adták el egy tál lencséért a magyarországi zsidóságot a kormánynak. Ebben a politikai kabarében szegény zsidó választó érezte, hogy a bohóc szerepét játssza, akit Szabolcsi Lajos, Korein Dezső és Dési Géza dróton rángatnak. Csak kevesen akadtak, akik meghatottságukban és örömlükben siettek leszavazni Kállay Miklós egységes listájára. Az egységespárti zsidó szavazóknak csodá-csodája a demokrata Rassay Károly örült a legjobban. Rassay legnagyobb választási sikerének könyveli el, hogy egy halom zsidó szavazattal megszabadult. Nem káromkodik, hanem hozsannát zeng azoknak a zsidóknak, akik elpártoltak tőle és részben a kormánynya, részben pedig a poraiból feltámadt Vázsonyi-pártra adták le a szavazatukat.

Hogy miért örül Rassay az elvesztett zsidó szavazatoknak? A magyar demokrácia bajnoka már hónapokkal ezelőtt kiugrott a demokrata pártból és országos szabadelvű pártot alakított, azzal, hogy „nem lehet szabadelvű politikát a demokrata párt szűk felekezeti korlátain belül kizárólag a Terézvárosban hirdetni, hanem meg kell teremteni az egész országra szóló felekezeti igtól mentes szabadelvű pártot”.

A sors iróniája, hogy Rassay fából-

vaskarikát csinált és pont zsidó alvezérekkel akarta megteremteni a felekezeti igtól mentes szabadelvű pártot. A választások előestéjén azután Rassay futólépésben szaladt vissza a demokrata párthoz, akkorára azonban Vázsonyi János, aki okosan tudja kamatoztatni apja dicsőségét, önálló hajtóvadást indított a zsidó szavazatok után, a terézvárosi zsidócskákat lekapcsolta Rassaytól és beszervezte őket a Vázsonyi-pártra.

A zsidók szegények szavaztak ide is, oda is. Rassayt is megválasztották, Vázsonyi Jánost is és Dési Gézát — megajándékozták néhány szavazattal a Bethlen-rezsim jegyében. Hogy, hogy nem Rassay Szegeden is mandátumhoz jutott. És mi sem természetesebb, hogy a szegedi mandátumának jobban örvend, mint a budapestinek.

— A mostani választásnak tanulságait le kell vonni — mondotta Rassay szegedi beszámolójában. — En egyáltalában nem látok veszélyt abban, hogy a zsidó választók egy része a kormány pártja mellé állt, másfelől pedig tüntetőleg csatlakozik olyan politikai kísérlethez, amely fel akarja támasztani azt a pártot, amely sohasem tudta a szabadelvűségnek és demokráciának gondolatát országosan képviselni. En ezt a folyamatot nemcsak természetesen, de szükségesnek is látom. Szükségesnek látom, hogy a szabadelvűség frontjáról vonuljanak el mindazok, akik a szabadelvűség gondolatát egy felekezet defenzív politikájának tekintik. Ezért jelent többet nekem ez a szegedi mandátum, mint egy egyszerű választási siker. Felszabadít attól a korlátozástól, amit számomra jelentett volna az, ha csak Budapest képviselője lehetnék és így politikámat rosszindulatú beállítással értelmezett politikájával azonosítanák. Maga az a körülmény, hogy szegedi választóim között ott láthatom e város ke-

Évek óta

panaszaim voltak a rossz emésztés és a kacs székrekedés miatt. Most megint jól érzem magam, mert minden reggel éh-gyomorra 1-2 Magnesium-Perhydrol tablettát használok.

Ne késlekedjék, Önnek is feltétlenül használni fog! Minden gyógyszerárban és drogueriában kapható!

E.-MERCCK, DARMSTADT

világhírű német gyógyszervegyészeti gyár készítménye. — Óvakodjon utánzatoktól!

reskedő és iparostársadalmának, a szellemi foglalkozású társadalmi életnek legkiválóbb képviselői mellett ezer és ezer választóját, lehetővé teszi nekem, hogy minden egyoldalúságtól mentesen az igazi szabadelvűségnek ezt a megtisztult politikáját követhessem.

— A szabadelvűség jövője két körülménytől függ. Az egyik az, hogy ezt a nagy gondolatot meg kell szabadítani külsőségeiben attól a felekezeti fellegetől, amellyel az utolsó tíz év gyűlölködő politikája akarta feiruházni. Ezt a célt egyenesen elősegíti az a körülmény, hogy a zsidóság egy része nyíltan a kormány mellé állt, másik része pedig politikájának bázisául a nagy politikai gondolatban való egybeolvadás helyett a szélső baloldali különállás politikáját követi.

Ilyeneket mondott Rassay szegedi beszédében és a jobbsorsra méltó zsidó választók, akik eddig egy érezték, hogy a demokrata párt burkolt zsidó párt, egy éjszaka alatt két meglepetésre ébredtek:

1. A Bethlen-kormány, amelynek köszönheti a magyarországi zsidóság tiszteletét minden szenvedését és minden

megaláztatását „testvérként” öleli a keblére a zsidóságot.

2. Rassay és alvezérei jól felfogott „esztétikai” szempontból boldogan ajánldékozzák oda a zsidókat a kormánynak, hogy megszabadítsák a demokráciát a zsidó igtól.

Szabolcsi kormányfőtanácsosi kilátásai mellett ez a szégyenletes paradoxon jutott még osztályrészül a magyarországi zsidóságnak. És a bábeli hangzavarból egyetlen tiszta hang csendül ki. Egy még gyöngye, de egyre erőteljesebb szózat. Schönfeld József dr. csak a Zsidó Szemle főszerkesztőjének a hangja, aki a választásokon darabokra törött zsidó gerincnek romjai fölött bátran és öntudatosan meghirdeti a magyarországi önálló zsidó pártot. Ma még pusztá jelszó, de holnap már kezükbe kapják mindazok, akik nem hajlandók esővel téveszteni össze az arcuklopést, a méltóságos címmel többet adnak a zsidó méltóságra és hajlandók felvenni a harcot nemcsak a nyílt, hanem a választások előtt zsidóbarát mezbe öltözött burkolt antiszemizmussal szemben is, nyílt sisakkal, ösztönén vállalva a zsidó sorsot, zsidó lobogó alatt.

Hatalmas tűz pusztította el a konstancai villamosműveket

Konstancára teljes sötétség borult. Az összes szórakozóhelyeket be kellett zárni. Hosszu hónapokig fog tartani, amíg Konstancia városában a villanyvilágítást ismét bevezetik

Bucuresti-Bukarest, július 6. (Az Uj Kelet tudósítójától). A konstancai villanyüzem hatalmas tűz pusztította el. A tűz a villamosmű gépházában tört ki, amikor valamennyi motor működésben volt. A villamosfejlesztő motorok pillanatok alatt lángbaborultak és a tűz szédületes gyorsasággal borította el az egész üzemet. Frank Letter mechanikus haláltmgvető bátorsággal berohant a gépterembe és megnyitotta a gőzcsapot. Ily módon sikerült a fenyegető robbanást megakadályozni. A mechanikus

gesztusának köszönhető, hogy emberéletben nem esett kár és a nagyobb veszedelmet sikerült elhárítani.

A tüzet azonban nem lehetett lokalizálni. A tüzoltók tehetetlenül álltak a lángtengerrrel szemben, amely elpusztította a villamosüzemteljes berendezését. Az összes gépeket, motorokat és a villamosüzem épületét. A hatóságok képviselői tüzvizsgálatot tartottak, amelynek megejtése után őrizetbevették Paul Bromier francia származású vezérigazgatót, Virgil Stalp adminisztrátort, va-

lamint több tisztviselőt és munkást, akiknek gondatlansága idézte elő a katasztrófát. Konstancára vasárnap este óta teljes sötétség borult. A szórakozóhelyeket, mozikat, kávéházakat be kellett zárni. A fürdőnek szerencsére van egy kisebb villanytelepe, amely azonban nem tudja az igényeket kielégíteni most a legeleveníbb fűrdőszézon idején. A Hosszu hónapokba fog kerülni, amíg Konstancia városába a villanyvilágítást újból bevezethetik.

Tíz-tíz millió dolláros kölcsönt kaphatnak a középeurópai országok

Biztos a megegyezés Amerika és Franciaország között a Hoover egyezményben

Párizs, július 6. Az amerikai-francia tárgyalások döntő stádiumba jutottak. Politikai és diplomáciai körökben feszült érdeklődéssel várják az amerikai kormány választását az ideiglenes megegyezés ügyében.

Az Egyesült Államok kormánya ma nyilatkozik, hogy a Párizsban létrejött prelimináré megfelel-e a Hoover javaslatok szellemének s azt az amerikai kormány jóváhagyja-e?

A válasz beérkezése után nyomban új összejövetel lesz a francia kormányfőriák és Mellon között. A megegyezést biztosra veszik.

A megállapodások létrejöttének proklamálása után a Young-terv aláíró hatalmai szakértő konferenciát tartanak, amelyen a Hoover-javaslatokat összhangba készülnek hozni a Young-tervvel.

A Petit Parisien szerint a morató-

rium éve alatt a német államvasut kapja a bazeli Jóvátételi Pénzintézetől a német kormány által befizetendő nem védett annuitások összegét és pedig kölcsönképpen. Megállapodtak abban, hogy a visszafizets 12 év alatt történjék és pedig úgy, hogy az első két évben nem kell visszatéríteni semmit s az ezután következő tíz évben évenként az igénybevett összeg egytizedét. A két kormány megegyezett abban is, hogy francia és amerikai bankárok kölcsönöket fognak nyújtani azoknak a közép- és keleteurópai államoknak, amelyek a Hoover-javaslatok életbeléptetése folytán megrövidülnek. A garancia-alap kérdésében az a megegyezés, hogy a Young-tervben érdekelt hatalmak együttes megegyezésével fogják rendezni.

A megegyezéssel kapcsolatban a középeurópai államoknak biztos reményük lehet arra, hogy 10—10 millió dolláros kölcsönöket kaphassanak az amerikai és francia pénzüpiacón.

Megmenekül

egy kínos operációtól, ha

HAEDENSAT

használ, amely az ARANYERNEK egyetlen biztos ellenszere. Nem reklám, nem ámitás, egyetlen próba meggyőzi Önt erről. Több ezer elismerő levél. Kapható minden gyógyszerárban. Romániai vezérképviselet: ROYAL drogéria M. Rózsa Rt. Cluj.

ESITÉS

örökben már eddig...
król előnyösen is-
mert

Fivérek

tanulmány utjukról
keze a

Ferdinand 5

Jenő-házban)

önt nyitottak

rendü párizsi di-
gyon olcsó meg-
árak.

lakítások ez idény-
sznek molykár el-
gövvá.

keresse fel szaló-
kat.

marad. Ellenfeleink

abból a tényből

fldet zsidó verejték

resszus be kell bizo-
jelentés és nyilatko-
ndíteni a zsidó nép

ó országot a zsidó

6 nemzeti földön és

Érec Jiszráélben

elenése után tömeg-

támadásra való vás-

ros nehézségek elle-
űjtöttek.

szráélt a zsidóknak!

őterjesztette javas-

netre vonatkozólag

ét a következő sza-

dje a cionista moz-

pontját képezi. Re-

ervezetünk, minden

ábuk alatt lesz a

eld sem lesz vesze-

azonban nem lesz

lfour sem segíthet

el számára mindig

l. A jövő esztendő

a zsidóknak!

r a kongresszuson

te a Keren Hajje-

a cionista szerve-

pénzügyi problé-

át terjesztette elő-

zása után elsőnek

munkásvezér szó-

szki és Ussiskin

ket. Az általános

angliai cionisták

Grünbaum, a ra-

it még fel. Berl

y izgalmat idézett

el támada Jabo-

evizionisták prog-

mondotta, hogy a

ényezők és hogy

ítler, mert Jabo-

on vonultak ki az

l, amikor Hitler

el birodalmi gyű-

entésekre óriási

tak oldaláról éles

el:

Nem hagyjuk be-

njen Moszkvába!

Weisel azt kiál

: „Antiszemita

Ben Gurion vá-

stáknak” aposzt-

l, csaknem tett-

rendezőik közé

rányának elfaju-

azonban össze-

lius Becker, az

és Wolfgang

delegátus, az

eleti tudósítója

vetelték Julius

sról való eltá-

elnöki emelvény

s átterjedt és

karzaton orvosi

g az összeűtkö-

nökség revizio

ibünt és a bot-

ését követelik.

ggeszti a kong

konfliktus el-

foglalkozik az

ra megnyitása

tte, hogy nem

esszus bármely

s tovább foly-

általános vitá-

tában közlünk

tást

ISMÉT ITT A NAGY LEHETŐSÉG!

Százért egy milliót!

Az erdélyi zsidó kórházgyesületek belügyminiszteri engedély alapján megrendezik a

második zsidó kórházszorsjátékot!

E sorsjáték nyereménytervezete oly reálisan van megalkotva, hogy minden egyes sorsjegyvásárlónak komoly esélyei vannak a nyeresésre. Közel 2000 nyeremény 2.700.000.— lej értékben.

Főnyeremény 1.000.000 lej

Az összes nyereményeket az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R. T. garantálja és fizeti ki azonnal készpénzben.

Egy sorsjegy ára 100 lej

Kapható minden jobb bankban, üzletben, trafikban, stb.

Vegyen Zsidó Kórház sorsjegyet!!!

Levélbeli megrendeléseket elfogad:

Az Erdélyi Zsidó Kórházgyesületek Központi Sorsjátékintézősége,
Cluj,
Piața Unirii No. 20.

A törvényszék elrendelte a valódiság bizonyítását Pamfil egyetemi tanárnak dr. Gociman ujságíró ellen indított sajtóperében

Volt miniszterek, képviselők, szenátorok szerepeinek az érdekes per tanui között. A magánvád visszavonta a kártérítést az Universul és a Natiunea ellen

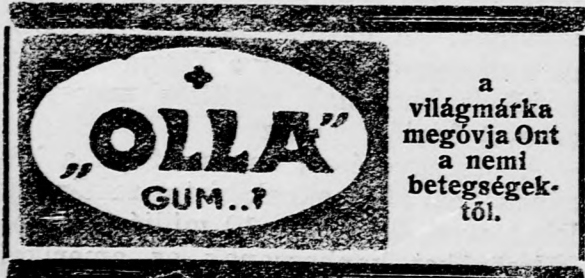
Julius 15-én kezdődnek a tanukihallgatások

Cluj-Kolozsvár, július 6. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári törvényszék első szekciójánál újra sürgés-forgás tanúsítja, hogy monstre-perre készül a tanács. Tíz-tizenöt egyetemi tanár vár a folyosón. Intellektuális pere: dr. Pamfil György egyetemi tanár sajtóperére dr. Gociman Aurel ujságíró ellen. A nagy port felvert ügy, amelynek során a legkülönbözőbb vádak érték a kolozsvári egyetem tekintélyes fizika-kémia tanárát. A törvényszék már három ízben halasztotta el a tárgyalást. Most mindenki arra vár, hogy végre kezdetét vehesse a vád- és védelem tanuinak felsorakozása. Néhány jelentéktelen per zajlik le előbb, majd a Várnay-Mesesan tanács bevonul, hogy megkezdje a nem mindennapi érdekességű per tárgyalását.

A magánvád és védelem asztalainál meg jelennek dr. Georgescu Mircea, illetőleg dr. Fabius Stefan. A két ügyvéd összecsapása újabb érdekességeket sejtet. Az ügyészi emelvényen dr. Biriescu vezető-ügyész-helyettes foglal helyet. Gociman dr.-t szölitják előbb a terembe, majd dr. Pamfil György foglalja el a helyét dr. Mircea Georgescu mellett.

A távolmaradt tanuk

A jegyző megkezdi a tanuk névsorának felolvasását: Egész sereg ismert név, volt miniszterek, volt és jelenlegi képviselők nevei hangzanak el: a perre beidéztek a kolozsvári egyetemnek ugyszólván összes professzorait, akiknek nagyrésze nem jelent meg a tárgyaláson. Hiába kiáltja a

a világmárka megóvja Önt a nemibetegségektől.

szóiga a folyosóra az ismert neveket: Dr. Hatiegan Gyula, dr. Hatiegan Emil, dr. Papilian, az orvosi fakultás népszerű tanára, Mihail Serban szenátor, Cătușanu professzor, Ostrogoi professzorok és Popescu-Vitești stb. nem jelentek meg a tárgyaláson. De a megjelentek táborába mégis tekintélyes. Beidéztek vagy 50 tanut és megjelent belőlük husz. Köztük vannak dr. Urechea orvosprofesszor, Minea dr., dr. Pordea közjegyző, dr. Porutiu Emil, stb.

Az első összecsapás

A tárgyalás megkezdése a két ügyvéd sorompóba szállásával válik azonnal érdekessé. Dr. Fabius ássa ki elsőnek a csatabárdot. Az ügyvéd bejelenti, hogy sem az Universul, sem a kolozsvári Natiunea nem küldték ki jogi képviselőiket a perre, holott a magánvád a két lapot 300—300 ezer lej kártérítésért perli. A sajtótörvény 55-ik paragrafusa értelmében a per tárgyalásán mindazoknak meg kell jelenniük, akikre vonatkozólag a per ítélete káros lehet. Éppen ezért kéri a per elhalasztását olyan időpontra, amikor a két lap is megjelenhetik a tárgyaláson, vagy amennyiben a magánvád ragaszkodik a per azonnali megtartásához, úgy mondjon le a kártérítési igényről a két lappal szemben.

„Kit képvisel dr. Fabius?”

Az előterjesztés a teremben általános izgalmat vált ki. Dr. Mircea Georgescu derűtlenség közepette kéri, hogy kit képvisel dr. Fabius: az Universult és a Natiuneat, vagy pedig dr. Gocimant. Amennyiben az Universult és Natiuneat képviseli, akkor mutassa fel e két laptól felhatalmazását. A magánvád nem az Universult és Natiuneat perelte, hanem dr. Aurel Gocimant és nem a lapokon, hanem dr. Gocimant akarja perelni a 300 ezer lejes kártérítést. A sajtótörvény nem írja elő kötelezően a lapok megjelenését a tárgyaláson. A magánvád a feljelentésben kérte a lapok értesítését, de ez csak azt

jelenti, hogy a lapok szerezzenek tudomást a munkatársuk ellen indított perrel.

Vissza kell vonni a kártérítési igényt

Eles vita indul meg a paragrafusok fölött. A magánvád vonakodik visszavonni a kártérítési igényt, amit dr. Fabius jegyzőkönyvbe vétet. Végül a törvényszék meglepetésszerűen dönt: elrendeli a tárgyalás elhalasztását, hogy a lapok értesíthetők legyenek.

A magánvád erre bejelenti, hogy a lapokkal szemben emelt kártérítési igényét visszavonja és azt csak dr. Gocian ellen tartja fenn. Így tudja csak elérni dr. Mircea Georgescu, hogy a törvényszék mégis elrendelje a tárgyalás folytatását. Dr. Fabius Stefan emelkedik ezután szólásra és kéri a valódiság bizonyítását.

Baj van az ügyésszel

Dr. Mircea Georgescu ismertetni akarja a vád álláspontját. Itt azonban újabb csata fejlődik ki a védő és a magánvád képviselője között. Hangoztatja dr. Fabius, hogy amennyiben az ügyész hivatalból képviseli a vádat, úgy dr. Biriescu ügyésznek kell kifejtenie a valódiság bizonyítására vonatkozó érveket és nem

Georgescunak. Újabb negyedóra, érdekes jogi összecsapások keresztüztüében. Az ügy dr. Biriescu ügyész felszólalásával komplikálódik. Kéri az ügyész, döntsön a törvényszék afölött, hogy ő képviselje a vádat, vagy sem. A jelenlegi peranyag két dossziéból áll, amelyeket a múlt tárgyaláson egységesített a törvényszék. A két dosszié közül csak az egyik ment át az ügyészséghez, a másik nem, így az ügyész vállalhatja a vádat az egyik peranyagban, de nem vállalhatja az egységesített dossziék ügyében.

Elrendelik a bizonyítást

Valamivel egy óra előtt vonul tanácskozára vissza a törvényszék. Két kérdésben is döntenie kell: afölött, hogy Biriescu ügyész vállalja-e a vádat és a bizonyítási eljárás kiegészítéséről. Az ítélet salomoni: az ügyész képviseli a vádat, mint közzvédő, dr. Mircea Georgescu, mint főmagánvádó, másrészt helyt ad a valódiság bizonyításának.

Ugyanakkor azonban a törvényszék július 15-re halasztja a tárgyalást. Ekkor vonulnak majd fel a bíróság előtt a magánvád és védelem tanui, hogy igazolják: álláshalmozó és plagizátor-e dr. Pamfil György, vagy sem.

Tuberkulózis- és malária-ellenes küzdelemre fogják felhasználni az állami osztályszorsjáték jövedelmét

Eikészült az osztályszorsjátékról szóló törvénytervezet

Bucuresti-Bukarest, július 6. Megírta az Uj Kelet, hogy a közegészségügyi minisztérium törvénytervezeten dolgozik, amely Romániában is bevezeti az állami osztályszorsjátékot. Ez a törvénytervezet most elkészült és már a parlament előtt is van, amely a napokban meg is fogja szavazni.

A tervezet szerint az osztályszorsjáték tiszta jövedelméből öt százalékot gyermekvédelmi célokra, öt százalékot a Vörös Keresztrek, a fennmaradó összeget pedig a tuberkulózis és malária elleni küzdelemre fogják felhasználni. A törvénytervezet megadja a lehetőséget a közegészségügyi miniszternek, hogy a sorsjátékot koncesszióba kiadja. Kiköti azonban a törvénytervezet, hogy a koncesszió díja nem lehet kevesebb, mint

a kibocsátott sorsjegyek értékének 12 százalékára.

A tervezet egy másik paragrafusa eltölt minden más belföldi osztályszorsjátékot. A közegészségügyi minisztérium azonban kivételesen engedélyt adhat kulturális, szociális, vagy nemzeti célokat szolgáló sorsjátékokra, amelyeknek csak egy húzásuk lehet és egy sorsjegy ára maximum száz lej lehet.

A sorsjegyek és a sorsjegyekkel kapcsolatos nyomtatványok, szerződések, hirdetések stb. adómentességet élveznek. Hasonlóképpen adómentesek a nyeremények is, amelyből azonban levonásba helyeznek 25 százalékot, amiből tevődik majd össze a közegészségügyi minisztérium jövedelme.

A varsói ghettoából a milánói Scala ragyogásába

Meghalt Regina Pinkert, Battistini világhírű partnere

Milánó, július 6. Ez év május végén, 68 éves korában meghalt Milánóban Regina Pinkert, a zseniális koloraturénekesnő. Az elhalt énekesnő igen szegény viszonyok között nőtt fel, később azonban egyike lett a nemzetközi énekművészet legcsodálatosabb jelenségeinek. Mintegy husz évvel ezelőtt Regina Pinkert teljesen visszavonult a színpadtól és kizárólag énekpédagógiával foglalkozott. Allandóan Milánóban tartózkodott, ahol életének legnagyobb sikereit aratta.

Regina Pinkert, a milánói Scala későbbi nagy csillaga egy varsói zsidó szatócs házában látta meg a napvilágot. Nagy tehetsége csakhamar megnyilvánult és dús gazdag mecénás jelentkezett, aki általa a varsói konzervatóriumban ingyenes helyet nyert. A konzervatórium elvégzése után a varsói opera igazgatója felfedezte és leszerződtette. Igen csekély fizetéssel indult el, később azonban, amint külföldön egymásután nagy sikereket aratott, a varsói opera legkiválóbb személyiségeként méltatták. Később az opera büszke volt, ha Regina Pinkert Varsóban vendégszerepelt. Az egyáltalában nem szép, de nagytehetségű énekesnő nemzetközi nevet szerzett. Bejárta Európát és Amerikát és mindenütt anyja kíséretében utazott. Ahol a művésznő fellépett, a kulisszák mögött látni lehetett az egyszerű anyát, aki ideges feszültséggel követte leánya játékát és mindig a rejtiküljében tartogatott egy üveget, amely frissítő italt tartalmazott, a szín

padról öltözőjébe vonuló énekesnő részére. A milánói Scalában érte Regina Pinkert sikereinek legmagasabb fokát. Több esztendőre mint koloraturénekesnőt szerződtették le Milánóban. Itt találkozott Battistinivel, aki művésztét nagyrabecsülte és akivel együtt több ízben turnézott Európában és Amerikában. Amikor Regina Pinkert anyja elhalt, egy olasz férfihez ment feleségül. De ekkor sem keresztelkedett ki és megmaradt zsidónak.

Amikor sikereinek csillaga elhomályosodott, Regina Pinkert, férjének kívánságára, visszavonult a színpadtól. Nemsokára meghalt Regina Pinkert férje is és ettől az időtől kezdve a milánói Scala kiváló koloraturénekesnője tisztán énektanítással foglalkozott és egyike lett a legkiválóbb énekesek tanító-mestereinek. Május végén, rövid szenvedés után meghalt a híres énekesnő és végrendeletében meghagyta, hogy anyja mellé temessék.

VILÁGHIRŰ BERET VAPENGŐ MEMOIR DELUXE KAPHATÓ MINDENNYUT

HI
A UJ KELET
bánsági
Főszerkesztő
Felelős szerk.
Bukares
Hátszeg Ern
Cikkeink utánn
megjelölés

Küldjük

SOM

FELHIVÁS A

A tél fehér le
mi drága, tiz h
körülmények kö
vas arcára. Halv
lelkünk legédes
jaink, friss le
gyi, ózondus, fe
tájakra álmodó
egészségesen lép
iskolaépületek k

Táborozni ké
jaink, de sokan
radjanak, mert
rendelkezésükre,
vasuti jegyeiket,
gó vizeséseinel,
hullámainál meg

Derék sómérj
oly nagy lelkes
hirdetett és meg
lemosta a zivata
még a zene díjá
rüségre, gerinc
nevelt ifjaink, n
mellé tervezett s
talanul, anyagi s
maradtak.

A zsidó-menz
és szeretettel tel
taink parancsnok
szombat estére,
táncmulatságot
hesse, de én ugy
mogatás nem eleg
mes célt — a n
padt arcu sómér
hozzájárulás előt
sithassák.

A zsidó szülők
lelkes örömmel k
méraink dícsére
szóló jelentéseket
ról is szívesen ell
tendőben a zsidó
gyermekünk, a
bortüzénél felme
a napi gondokat,
mondjanak le egy
ról; juttassák a
patok parancsnok
rozni fognak azol
juttatott anyjit,
nékül ök is élvez
vesek ózondus, e
levegőjét.

Jönnek az orsz
ványarcu ifjak és
dők hús rejtekén
kétre, de ez a töb
igazi örömtény,
gényorsu, derék
nek. Ez tanítja a
zi az igazi sómér

Szerezünk meg
keinken keresztü
hassunk oda, hog
szet vért és erőt
azok is, akik nélk
öröme ürömmel l

Egészséges, bát
van szükségünk!
hogy a jövő iskol
terhét könnyen, é
Csak egy napi fel
tíró, egy-két sziv
a Zichy-barlang
hangos lesz a jók
tudat megérdeml
tot meghozzuk. N
sza a derék sóm
hanem váltsuk k
zük és mindig es
keink örömezteti
részük.

Dr. SPITZ
a Zsidó Diákségél

HIREK

Az UJ KELET az egyetemes erdélyi és bánátsági zsidóság napilapja
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
Felolós szerkesztő: Jámbor Ferenc
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszeg Ernő, Str. Cobălcescu 54
 Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

Küldjük táborba derék somérainkat!

FELHÍVÁS A ZSIDÓ SZÜLÖKHÖZ!

A tél fehér leple odavetette fényét a mi drága, tíz hónapon keresztül sulyos körülmények között tanuló, ifjúink hamvas arcára. Halvány, sápadt gyermekek, lelkiünk legedesebb reménye, zsidó ifjaink, friss levegőről, portmentes hegyi, ózondus, fenyvesekkel vadregényes tájakról álmodoznak, hogy piros arccal, egészségesen léphessék át ősszel a zord iskolapületek küszöbét.

Táborozni készülnek sápadt soméraink, de sokan közülük itthon kell maradjanak, mert az a kevés pénz sem áll rendelkezésükre, amivel megváltásukat vasuti jegyeiket, hogy a Királyhágó zugó vízeseinél, a Körös sebes, de szelid hullámainál megpihenjenek.

Derék soméraink! A június 21-ére oly nagy lelkesedéssel és reménységgel hirdett és megrendezett kertünnepelet lemosta a zivatar és a csekély bevétel még a zene díját sem fedezte. Egyszerűsége, gerincesre és öndőlősságra nevelt ifjaink, most a Zichy-barlang mellé tervezett táborozás előtt, tanácsot, anyagi segély és támasz nélkül maradtak.

A zsidó-menza vezetősége örömmel és szeretettel teljesítette somércsapatunk parancsnokságának óháját, hogy szombat este, e hó 11-re tervezett táncmulatságot termében megrendezhesse, de én úgy érzem, hogy ez a támogatás nem elegendő arra, hogy a nemes célt — a nincstelen, szegény, sápadt arcú somérok részére szükséges hozzájárulás előteremtését, — megvalósíthassák.

A zsidó szülőkhöz fordulok, kik oly lelkes örömmel hallgatják mindig soméraink dicsérendő tevékenységéről szóló jelentéseket: kik messze vidékekről is szívesen ellátogatnak minden esztendőben a zsidó somér táborba, hogy gyermekeink, a mi jövő vezetőink táborúzóinál felmelegedjenek s feledjék a napi gondokat, — hallgassanak meg s mondjanak le egy napi fekete kávéjukról; juttassák a pár banit a somércsapatok parancsnokságának s akkor táborozni fognak azok is, kiknek a sors nem jutott annyit, hogy támogatásunk nélkül ők is élvezhessék az erdélyi fenyvesek ózondus, erőt és egészséget adó, levegőjét.

Jönnék az ország minden tájáról halványarcú ifjak és leányok, hogy az erdők hűs rejtekén táborússanak egy-két hétre, de ez a táborozás csak akkor lesz igazi örömtelnyűjtő élvezet, ha a szegénysors, derék Chawerok is ott lesznek. Ez tanítja a somér-etika és így éri az igazi somér-szív.

Szeressük meg magunknak gyermekeinket keresztül az igazi örömet és hasunk oda, hogy ismerjük meg a természet vért és erőt kölcsönző szépségeit azok is, akik nélkül a mi gyermekeink öröme örömmel lenne vegyes.

Egészséges, bátor, gerinces ifjuságra van szükségünk! Táborba ifjainkkal, hogy a jövő iskolai év nehéz gondját és terhét könnyen, ép erőben elviselhessék. Csak egy napi feketéről, egy lártypapírról, egy-két szivarról mondjunk: le és a Zichy-barlang melletti somér-tábor hangos lesz a jókedvtől, derültől és ez a tudat megérdemli, hogy a kicsi áldozatot meghozzuk. Ne utasítsuk tehát vissza a derék somérok tiszteletjegyeit, hanem váltsuk ki azokat, hogy fokozzuk és mindig csak fokozzuk gyermekeink örömeiket, mikben oly kevés a részük.

Dr. SPITZER JÓZSEF,
 a Zsidó Diáksegély cluji csoport-elnöke

Ezerötszáz halottja van az amerikai hóhullámoknak

Hollywoodban a nagy hőség miatt be kellett szüntetni a filmgyártást, a sztárok a tengeren keresnek enyhülést a hőség elől

Newyork, július 6. A hóhullám egy Észak, mint Dél-Amerika területén egy re veszedelmesebb méreteket ölt. A rettenetes forróság miatt Newyorkból ezrével menekülnek az emberek a tengerpartra. Az Egyesült Államok területén 1500-ra becsülik a hóhullám eddigi áldozatainak számát. A hollywoodi filmsztárok a hóhullám elől jachtjaikon keresnek a tengeren enyhülést. A stúdiókat

bezárták és a filmgyártás szünetel.

London, július 6. Az angol Földközi tengeri flotta az irtózatosságot miatt abbahagyta a nyári flottagyakorlatokat és elhagyta a görög partvidéket, ahol a gyakorlatoknak le kellett volna folynia, a hóguta ugyanis az elmúlt héten tizenegy matróz halálát okozta. Több matróz a hadihajók kórházaiban fekszik, nap-szúrás következtében.

— **Halálos szerencsétlenség a Skoda-művek kísérleti telepén.** Pilsenből jelentik: Tegnap este a Skoda-művek kísérleti telepén halálos szerencsétlenség történt. Eddig ismeretlen okokból egy kísérleti anyag felrobbant és Jezek János mérnök a helyszínen meghalt. A mérnökkel együtt dolgozó Taus József munkás súlyosan megsebesült. Az eljárás megindult annak kiderítésére, hogy mi okozta a szerencsétlenséget.

— **FIGYELJE MEG, MILYEN FRISSEN ÉBRED, HA FUMOSAN-T SZIV.**

— **100.000 angol hadiözevgy újra férjhezment.** Londonból jelentik: Most kezdik feldolgozni a legutóbbi angol népszámlálás adatait. Néhány igen érdekes dolog derült ki a statisztikából. Megtudjuk például, hogy körülbelül 100.000 hadiözevgy újabb férjhezment és akadnak olyan hadiözevgyek is szépszámmal, akik ma már a harmadik férjükkel tartanak. A hadiözevgyek száma a háború után körülbelül 250.000 volt, most pedig száz-ezerrel kevesebb asszony kap hadiözevgyi nyugdíjat. Az újabb férjhezment hadiözevgyek természetesen élvezik nyugdíjukat, de gyermekeik továbbra is állami támogatásban részesülnek 16 éves korukig. Ha egy hadiözevgy férjhezmegy, az elmaradt nyugdíj helyett kárpótlásul 40 font ajándékot kap az államtól. Egyéb-ent a statisztikák megállapítják, hogy soha sem volt még olyan nagy a pártában maradt nők száma Angliában, mint most. A háborúban körülbelül 900.000 nőtlen férfi esett el és így körülbelül 900.000 nővel kevesebb mehetett férjhez a háború után.

JULIUS 19-ÉN MENTŐNAP LESZ KOLOZSVÁRON. A Kolozsvári önkéntes Mentő Egyesület folyó évi július hó 19-én, vasárnap, a kolozsvári sétány egész területén délután 11 órától kezdődő és egész napot át tartó gazdag és művészi műsorral, különböző népies és szórakoztató játékokkal, tűzijátékkal és táncestéllyel összekötött nagyszabású népi ünnepélyt rendez saját alapjai javára. A részletes műsor ismertetésére naponta visszatérünk, de már most felhívjuk a közönség figyelmét a Mentőnapon déli 12 órakor megtartandó MISS STRAND megválasztására és a délután 6 órakor a kolozsvári AUTO KLUB megrendezésében lebonyolításra kerülő nagyszabású autókörzóra és kocsiszépségsversenyre. Nagyszabású rendezőbizottság dolgozik a Mentőnap változatos műsorának összeállításán, hogy olyan nívós látványosságot nyújthasson Kolozsvár közönségének, amely sokáig felejthetetlen maradjon.

— **Kirándulás Szovátára.** A Magánalkalmazottak szombatján, július 11-én kirándulást rendeznek Szovátára. Autobusz költség személyenként 180 lej. Jelentkezni lehet csütörtök este 8 óráig a szervezet helyiségében (Unió uca 21., udvarban balra), vagy Czigler Lajosnál (Szabó Jenő-cég). Indulás szombaton este 10 óra 30 perccel. Vendégeket szívesen látunk.

— **Gyomorkelvények főleg a túlságos gyomorsavképződés következtében keletkeznek.** Gyomorsavtúltermelésben szenvedő egyéneknek állandóan a gyomorsav csökkentésére és egy normális, zavartalan emésztésre kell törekedniük. A Merck-féle Magnesium-Perhydrol, amely mindenkinek ártalmatlan szer, megóvja a gyomorkelvényektől és az ezzel gyakran együtt járó életveszélyes belső vérzésektől. Ezen kitűnő készítmény legkényelmesebben tabletták alakjában használható.

NAPROL-NAPRA

*
 Az angol légügyi minisztérium közzétette az egyes államok légi forgalmi válsalatai által üzemben tartott vonalak adatait. Eszerint a vonalak hossza az Egyesült államokban 38.900, Angliában 30.960, Franciaországban 19.400, Németországban 17.900, Oroszországban 14.000, Belgiumban és Belga-Kongóban 3.308, és Lengyelországban 1.900 mérföld.

A Graf Zeppelin sziléziai utra indult. A léghajó délután 6 órakor leszállott a gleiwitzi repülőtéren, ahol nagy tömeg várta. Különösen sokan voltak ott érkezésénél Csehszlovákiából és Lengyelországból. Utascsere után a Graf Zeppelin visszaindult Friedrichshafenbe.

Clarke Jones angol feltaláló kocsifűtésre átalakítható motort készített. Ez az üzemanyag lényegesen olcsóbbá teheti a gépkocsiközlekedést.

A Kínába investált japán tőkét két milliárd dollárra becsülik. Mandzsuria a világ egyik legnagyobb nyersanyagtermelő területe s Kína a világ egyik legnagyobb fogyasztópiaca lett. A kelet-ázsiai népek felett néhány évtizeden belül Kína magához ragadja a vezető szerepet.

A hboru előtti helyzethez képest a világ búzatermő területe 18 százalékkal, a termés mennyisége 17 százalékkal emelkedett. A területemelkedésből Európára 2.9 százalék jut.

Sahw 75-ik születésnapja előtt elutazik Oroszországba az ünnepések elől. Az író július 25-én indul Leningrád felé hajón.

Oroszországban kilenc millió hektárral növekedett bevetett területéről várnak gabonatermést. Délén az aratás és a cséplés javában folyik. Krimben és a Kaukázusban jók a cséplési eredmények. A kollektív gazdaságok erősen megnagyobbodtak, a paraszttulajdonok állandóan csökkenőben vannak.

Szeptemberben Amerikában Schmeiling-Carnera boxmérkőzést fognak rendezni.

Az elmúlt évben kitermelt 210 ezer unciá platina 70 százalékkal oroszországi bányákból került felszínre. A szovjet felhagyott a dumpinggel s most tetlenül nézi a platinaárak gyors emelkedését. A platina árai 50 százalékkal magasabbak, mint a négy hét előtti árak.

— **A felhőszakadás miatt Kína és Oroszország határvidékén új tavak keletkeztek.** Londonból jelentik: Kína és Oroszország határvidékén felhőszakadások a terepet valóságos tavakká változtatta. A hajléktalanok száma mintegy harmincezer. Az árvízkatasztrófában 200 személy életét veszítette. Shantung tartomány déli részében is árvízkatasztrófa pusztít. A termés megsemmisült.

— **Emberök ezrei igazolják, hogy aranyér, végbélkörüli kipállás, viszketés, repedések és vérzés ellen legjobb a Haemorsan kenőcs vagy kup.** Olcsón kapható a gyógytárakban.

— **Kirándulás Hunyad megyébe.** Az Erdélyi Kárpát-Egyesület turisztasztyála július hó 16-tól 24-ig terjedő 8 napos autókirándulást rendez Hunyad megye természeti szépségeinek és történelmi emlékeinek megtekintésére, melyre a résztvevni szándékozók július 10-ig jelentkezhetnek az E. K. E. Mátyásházi irodájában. Az utirány nevezetességei lesznek: Gyulafehérvár látványai, orbi, tövisi és marosszentimrei, hunyadi templomok, az alvinci Martinuzzi-kastély, a kenyérmezei csatár, Hátszeg, Szármiszetgetuza, Krivádia, Órtorony, Boli-barlang, Petrosény, a ritka szépségű szurduki szoros, Vajda-Hunyadvára, Déva-vára, Brád, Abrudbánya, Offenbánya, Borév, Kolozsvár. A 600 km. hosszú ut részvételi díja 550 lej. Turavezető: Orosz Endre főtitkár. Gyülekezés a Mátyásház előtt. Indulás 16-án reggel 5 órakor. Élelemről mindenki saját maga gondoskodik, mit utközben mindig beszerezhet. Különösen felhívjuk figyelmét fényképező turistáknak, kiknek ezen a turán a legszebb témák felvételére lesz kitűnő alkalom. Vendégeket szívesen lát az egyesület.

SPORT

Főlényes bukaresti győzelmeik után, ma Brassóban, csütörtökön Kolozsváron játszanak a magyar „csíkok”

Magyarország—Románia
4:2 (2:1)

Cluj-Kolozsvár, július 6. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A magyar csíkok vasárnap is döntő győzelmet arattak Bukarestben és ezzel sokszorosan felfokozták azt az érdeklődést, amellyel Kolozsvár közönsége várja a magyar válogatottat. A vasárnap győzelem olyan eredmény, amely felér a csíkok németországi teljesítményével, mert Románia válogatott csapata a vasárnapinál gyengébb felállításban győzte le Zágrábban a szerbeket. A csíkok beigazolták hírnevüket és így minden ok meg van arra, hogy kolozsvári játékukat a szezon eddigi legnagyobb attrakciójának tekintsük.

A válogatottak első mérkőzése

A bukaresti Onef stadionban összegyűlt 10 ezer főnyi közönség előtt izgalmas, szép küzdelem után győzött a magyar csapat. Az első gólt már a 6-ik percben Kovács révén szerezték meg a magyarok és ugyancsak a gólképes jobbösszekötő szerzi meg a 22-ik percben csapata második gólját. Az első féldobben a kitűnő Kocsis szépít az eredményen, aki lefutja a magyarok védelmét és védhetetlen sarokgólt lő. A második féldobben a román csapat hatalmas atakot kezd az egyenlítésért, mely már a 8-ik percben eredményes: Kocsis újabb bravuros akció után kitör és szép góllal egyenlít. A negyedórás ostrom azonban végképpen kimeríti a román csapatot, mely összeesik, a magyarok lendületes támadásait nem fékezheti a román védelem, különösen Zauber kapus, aki néhány szép védést produkált ugyan, de részese a góloknak. A 17-ik percben Jakube, a 25-ben Belkó érik el a magyarok további góljait. A négy gól után Zaubert Zombory váltja fel a kapuban, aki biztonságával megátalja a további gólokat. A magyar csapat csatársora szencziós, főlényes játékot produkált, védelem, halvesora és Weinhardt kapus is mindvégig hivatásunknak magaslatán állottak.

A román csapat nem bizonyult egységesnek. A csatársorból csak a balszárny vált be, a védelem, főleg Zauber bizonytalan volt. Hiba volt Szatmári mellőzése!

Csapatok: Magyarország: Weinhardt, Werner—Biro, Belcsik—Vámos,—Bán, Paczoly—Kovács II.—Jakuba—Brunecker—Belkó.

Románia: Zauber (Zombory), Burger—Albu, Hrehuss—Steinbach—Rafinschi, Glanzmann—Kovács—Sepi, Bodola—Kocsis.

Fóbris, jugoszláv bíró kifogástalan vezette a magasívójú játékot.

Kolozsváron csütörtökön játszanak a csíkok

Cluj-Kolozsvár, július 6. A csíkok kolozsvári programjában változás állott be, amennyiben a magyar csapat nem pénteken, hanem csütörtökön játszik Kolozsváron. A csíkok szerdán este a rapiddal már Kolozsvárra is érkeznek. A sportkörök, hogy a veszedelmes ellenféllel szembe erős csapatot állítsanak fel, tárgyalásokat folytatnak a nagyváradi alkerülettel, hogy Kolozsváron az északi liga válogatottja szerepeljen a csíkok ellen. Természetesen több helyről is ellenzik ezt a tervet, mert bár a NAC csatárok képességeihez szó sem férhet, a kolozsvári csatárokból is lehet olyan támadósort összeállítani, mely majdnem megközelíti, ha ugyan nem egyenrangú a nagyváradi csatárokkal. Egészen bizonyos, hogy a Bindea—Rosenfeld II.—Sepi—Istvánffy I.—Surlasiu csatársor is sok munkát adna a csíkoknak, amit az U—Hungária mérkőzésen, sokkal gyengébb csatársor bizonyított. A felállítás így még nem végleges, de mi magunk is szívesebben látnánk a csíkokkal szemben tisztá kolozsvári csapatot. A tárgyalásoknál amugyis nehézségekbe ütközik az, hogy a csíkok Nagyváradon is szerepelnek vasárnap. Így előállhatik az a helyzet, hogy a magyarok a Romániában lejátszott 5 mérkőzésen három esetben egy ugyanazon csatársor ellen vették fel a küzdelmet.

A magyar csapatot a rendező egyesületek szép fogadtatásban kívánják részesíteni. A rendezésben a Haggibbor is részt vesz és az egylet futballszakosztálya ezúton is felkéri a tagokat, hogy a szerda esti fogadtatáson minél nagyobb számban jelenjenek meg.

A csíkok egyébként ma Brassóban, az ottani válogatott ellen mérkőznek. A kolozsvári mérkőzésre való tekintettel az Universitatea szabadságon levő vidéki játékosait is becitálták.

VASÁRNAPI SPORTEREDMÉNYEK:

Futball:

Vulkán. Minerul—BSZKRT 2:0 (1:0). A magyar amatőrbajnok első romániai veresége. Temesvár. TAC—Vulturii 6:1 (5:1). Brassó Ivria—Fogararul 3:1 (1:1). Nagyvárad. Crisana—Gloria—CFR 4:3 (4:1). Arad. Nemzeti—ATE 5:1 (3:0). Nagybánya. MTK (Budapest)—Nagybánya válogatott 5:0 (1:0). Máramaros-sziget. Beregszászi FC—MSE 1:1 (1:0). Nemzetközi.

Debrecenben a Vienna a közép-európai kupa revánsmérkőzését is megnyerte a Bocskay ellen 4:0 (1:0) arányban.

Stockholmban a svédok 8:2 arányban győztek a finnek ellen.

Atlétika:

Anglia bajnoki versenyei. Londonból jelentik: Az angol atlétikai bajnokságokon, mint eddig is, a kontinens összes államai résztvettek. Szépen szerepeltek a magyarok, akik közül Darányi 15.22-öt dobott sullyal. Részletes eredmények: 440.

yardos síkfutás. 1. Ramping angol 48.6 mp. 2. Barsi magyar. 3. Rimmer osztrák. 4. Dr. Peltzer német. Sulydobás 1. Dr. Darányi 15.22. 2. Douda cseh 15.16. Diszkosz Madarász 43.09.

A Springer vándordíj 1931-es versenyének jobb eredményei: 110 m. gát. Jávól 15.6 orsz. rek. beállítva. Magasugrás Kémárky 184. Diszkosz Donogán 47 m. 77.

Tennis:

A Wimbledoni verseny végső eredményei. Hatalmas küzdelmek után ért véget a wimbledonai nemzetközi verseny, amelynek férfi egyesét Wood USA nyerte w. o.-val Shiel honfitársa ellen. A férfipárosban ugyancsak amerikaiak a győztesek: a Lott—Van Ryn-pár óriási küzdelem után 6:2, 10:8, 9:11, 3:6, 6:3 arányban verte ki a Cachet—Brugnon francia bajnok kettőst. A női párost az angolok nyerték, a Sheperd—Barron-pár révén, mely 3:6, 6:3, 6:4 arányban győzött Metaxe—Sigert fölött. A vegyespárost is az amerikaiak nyerték a Lott—Mrs. Harper-pár a Colins—Ridley (Anglia) kettőst 6:3, 6:1, 6:1 arányban győzte le. A férfi egyes vigasz díját a délafrikai Kirby nyerte 2:6, 6:3, 6:3 arányban, Rogers-el szemben.

Uszás:

Párizsban a német-francia uszómérkőzést a németek nyerték meg 2:0 arányban. Budapesten a magyar-osztrák hölgyuszó versenyt a magyarok nyerték 32:28 arányban.

A magyar-cseh vízipólmeccset a magyarok 7:0 (1:0) arányban nyerték meg.

KÖZGAZDASÁG

A kolozsvári cégbegyzési tanács érdekes elvi jelentőségű döntése

Minden kereskedőnek jogában áll tetszése szerinti árucikkek bevezetésére cégbegyzési engedélyt kérni

Cluj-Kolozsvár, július 6. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara mellett megkezdte működését a cégbegyzési tanács. Ismeretes, hogy egy a nemzetiparasztpárti éra alatt megszavazott törvény értelmében a cégbegyzések hatásköre a bíróságokról a kereskedelmi és iparkamarákra szállott át. Az intézkedés indoklása az volt, hogy a kamarák vezetői közvetlenebb kapcsolatban állanak az ipari és kereskedelmi élettel és így hivatottabbak a cégbegyzések jogosultságának megállapítására, mint az igazságszolgáltatási fórumok.

A cégbegyzések hivatalos jellegét az új rezsimben a tény biztosítja, hogy az ugynevezett cégbegyzési bizottság élén egy, a törvényték által delegált bíró

áll. A kolozsvári cégbegyző bizottság élére Pastia törvényték tanácselnököt delegálták. A bizottság tegnap délután tartotta első ülését és ez alkalommal egy érdekes elvi jelentőségű döntést hozott. Fischer Kálmán kolozsvári porcellán-kereskedő ezüsttárgyak bevezetésére kért bejegyzési engedélyt. A kérdés ellen opponáló éltek és így az a bizottság elé került. Szenvedélyes tárgyalások után, a melyeknek menetét a kolozsvári kereskedő társadalom nagy érdeklődéssel kísérte, a bizottság az oppozíciót elutasította és azt az általános elvi háározatot hozta, hogy Romániában a kereskedelem szabad, tehát minden kereskedőnek jogában áll tetszése szerinti cikkek bevezetésére engedélyt kérni.

Színház—Mozi

Akar ingyen moziba menni?

A kérdés kissé különösen hangzik, de egy szellemes ötlet révén igen egyszerű rá a felelet. Igenis, mindenki ingyen mehet ezentúl az összes kolozsvári moziba. Nem kell egyebet tennie, mint a mozi pénztáránál egy 100 lejes Zsidókórház sorjegyet vásárolni, amelynek ellenében a mozi teljesen ingyen kiszolgált egy mozijegyet, amely bármely ülőhelyre és bármely előadásra érvényes. A Zsidókórház sorjegyek vásárló tehát azoknak, hogy biztosítsák maguknak azokat az esélyeket, amelyeket a Kórház sorsjáték reális nyereménytervezete nyújt, teljesen ingyen élvezhetik a kolozsvári mozik előadásait.

A Corso, Carmen, Dacia, Edison, Select és Uránia mozgóknak pénztáránál bármikor vehet egy ilyen ingyen mozijegyet a jogosító Zsidókórház sorjegyet 100 lejért.

A Kórház sorsjáték közel 3 millió lej kitévő nyereményeit — köztük az egymillió lejes főnyereményt — az Erdélyi Bank és Takarékpénztár Rt. Cluj, garantálja, úgy, hogy azok a húzás után nyomban ki lesznek fizetve.

Vihar a Montblanc fölött. A napokban került bemutatásra az Opera-mozgóban „Vihar a Montblanc fölött” című világhírű film. Szemképrázta, gyönyörű felvételek és a mesteri rendezés a filmtechnika valóságos remekműve, amelyhez hasonlót alig volt alkalmunk eddig látni. A téma is roppant megkapó és egybevéve olyan élményt nyújt, amely jóval kiemelkedik a mozi látogató közönség megszokott átlagos élményei közül.

Szinkör-Mozgó műsora

Ma kedden és holnap szerdán az évad egyik legkellemebb hangos, zenés, énekes, táncos attrakciója, A táncos diákok 8 felvonásban kerül vetítésre reprimként a Szinkör Mozgóban. A főszerepekben: Louis Moran és Tom Patricola. A műsor kiegészítője Hangos fox-híradó. Ben Bernia amerikai Jazz-nekhar és a Calfaxi diaktársaság énekes előjátéka. Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor. Helyárak: 10 és 20 lej.

Kedd 3, 5, 7 és 9 órákor: Táncos diákok filmoperett 8 felvonásban. A főszerepekben: Louis Moran, Tom Patricola. Hangos fox-híradó. Ben Bernia Jazz és diaktársaság, énekes előjáték. Helyárak: 10 és 20 lej.

Szerda 3, 5, 7 és 9 órákor: Táncos diákok. Hangos híradó. Helyárak: 10 és 20 lej.

CORSO-MOZGÓ műsora

Kedd 5, 7, 9 órákor: Viharexpressz. (A 2329. számú lokomotív). Nagyrendezésű, izgalmas dráma. A nemrég elhunyt ezerarcu nagy művész, Lon Chaney utolsó alkotása. Szerdán 5, 7, 9 órákor: Viharexpressz. (A 2329-es számú lokomotív.)

RADIO MUSOR

IDŐ: KÖZÉPEURÓPAI

Kedd, július 7.

Bukarest. 19: Grammofón. 20: Rádiózenekar. 20.45: Dalest. 21.45: Hírek Budapest. 9.15: Házikvartett. 9.30: Hírek. 12.05: Hangv. 12.25: Hírek, 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 3.30: Mesedélután. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: Novellák. 5.30: Hangverseny. 6.30: „A nő társadalmi helyzete az ókortól napjainkig”. 7: Dalok. 7.45: Az író és az újság. 8.20: Katonazene. 9.45: Pontos időjelzés, időjárás, majd cigányzene.

Bécs. 22.10: Zenekari hangv. Berlin. 20: Zenés est. Breslau. 18.35: Grammofón. Langenbergh. 20: Spanyol táncok gram-mofónon. Stuttgart. 19.45: Olasz zene. Varsó, Poznan. 20.15: Opera és baletzene szopránénekekkel. Kattovic. 22.30: Könyvü zene. Milánó. 19.45: Grammofón. 21. Szimfonikus hangv. Róma. 21: Vegyes hangv. Belgrád. 22.50: Rádiózenekar. Ljubljana. 18.30: Délutáni zene.

Apróhirdetések

Böske! Kolozsváron sem tudnak többet.

Schwartz Ignácné kóser vegetárius étterme áthelyezve Calea Regele Ferdinand (volt Wesselényi u.) 23 szám alá. Bejárat Szappan ueca felől. Olesó árak!

Perzsaszőnyegek elsőrendű minőségben, minden méretben olcsón eladó. Régiségeket veszünk. Arta Cluj, Str. Avram Iancu 3.

Előrajzolás, csipkebevarrás, montirozás, fehérneművarrás, kézi- és géphímzés, goblenvarrás legszebben és legolcsóbban Fisch Böske kézimunka szalonjában, Malom u. 16.

Perfect, mérlegképes, a könyvelés minden ágában jártas könyvelő és román, német, magyar levelező állást keres. Elvállal órás könyveléseket is. Ajánlatokat „Szerény” jellegre a kiadóba kér.

Két kolozsvári hivatalnoklány kétheti konstancai nyaralásra intelligens partnernek keres augusztus elsejétől 15-ig. Cimeket kérjük „Szerények” jellegre a kiadóba leadni.

Elveszett hétfőn d. e. a Mikes Kelemen és mézárosuccai utvonalon több darab fénykép. Megtaláló adja le László Hermann, Mézáros u. 8. alá. Jutalomban részesül.

Régi, bevezetett üzlet kibővítéséhez 200—250 ezer lej tökével agilis társ keresetnek. Ajánlatokat „Szombat zárva” jellegre a kiadóba kérek.

MEGJELENT SALAMON LÁSZLÓ (SALLÓ TAMÁS) NINC S M Á S M E G O L D Á S

című tanulmánykötete a nagy gazdasági és kulturális krízis problémáiról. Minden intellektuális embernek, minden a kor gyöttrő problémáival foglalkozó embernek el kell olvasnia!

Utánvétellel küldi az Uj Kelet könyvosztály.

Az Uj Kelet az e
és bántási zsi
napil
Cikkeink után
forrás megjelöl
m

Kéziratokat nem
megőrzésükre n

Jobbra va

Vlad Aurél meg emlékeztető kultus nem várta tulságos sel az ország, hisze domásuan nem tar politikusok közé s be vezetőszerepet. jóvoltából azonban megszólalt s olyan amelyek meglehető lás tárgyat képezik Ezért van az, h megállunk mi is a ter nyilatkozata r Vlad Aurel a köve „A nemzeti parasz kell orientáldnia gárság és a tehető érdekeit kell védel parasztpárt tulajd délyben nyugszik. lyiek nem fogják ták legyenek tovább mek. Hogy a nem szített népszerűség varészt Juniannak büntette meg az in délyi blokkot kell niu nem tér vissza lesz a párt elnöke.

Amint látható, e opportunus és megl latlan nyilatkozat Vlad Aurelnek őszin fakadt. A kijelenté sze a nemzeti para amelyhez kevés zav esetre furcsa, hogy lozsváron Mihalach a fuziót élteti, Vlad ban nyilatkozzék a cióról. Furcsa az is niszter egy másik hasonlő vadakat ha városság előtt. Szor nemzeti parasztpár ségére és azt bizon visszavonulásával e az az ember, aki eg lyével egyensúlyban erőket.

A nemzeti parasz esetre meg lehet a Vlad Aurel vélemény A Dreptatea, a pá már dezavualta is a tert és előrelátható, lyi vezetői sem fogm személyi torzalkodó nyilatkozással egyet

Van azonban Vlad tának egy elvi jele amely már közelebb ket is. A volt kultu a nemzeti paraszti orientációt kell kere tünk Vlad Aurelnek kijelentésért, mert hogy vita tárgyává rasztpárt tulajdonké nyát. A nemzeti pa jában demokratikus ta magát. Az ellenz jén a párt határozot get öltött magára s log, mintha a reakci lisokkal szemben a n a haladás eszméit ké litikában.

Lehetséges, hogy hangadó része őszint ciában s csakugyan szerint kívánja átsze laméletet. A gyakor